

Eva Tichy

Ilias diachronica My (12)

Zweite Fassung

November 2013

Freiburg, März 2013

Vorbemerkungen

I.

Die ‘Mauer der Achaier’, ohne die es den 12. Gesang der Ilias nicht gäbe, hat innerhalb des homerischen Epos ihre eigene Geschichte. Entgegen aller mythologischen Wahrscheinlichkeit wird sie, zusammen mit dem palisadenbewehrten Graben, erst während des erzählten Zeitabschnitts gebaut, zwei Tage nur vor ihrem Fall. Die Anregung zum Bau und den Bau selbst beschreibt Homer in wenigen, eher sprachlich als inhaltlich klaren Versen; im Erzählablauf erwächst beides – als ob dies zur Begründung ausreichte – aus einer allgemeinen Totenbestattung, die auf achaischer Seite zur Errichtung eines einzigen großen Grabhügels führt (H 337-343, 345-441). Gestalt, und zwar die Gestalt einer mächtigen Stadtmauer, nimmt das Bauwerk erst durch die Beschwerde Poseidons an, der es als Konkurrenz zu jenem Abschnitt der troischen Mauer sieht, den er selbst im Dienst Laomedons errichtet hat. Zeus beschwichtigt ihn mit einer Zukunftsaussicht: Wenn die Achaier abgezogen seien, könne er die Mauer gänzlich beseitigen und den Strand wieder mit Sand bedecken (H 445-463).

Für den Fortgang der Erzählung bleibt der Mauerbau zunächst folgenlos. Hektor sieht darin für sich kein ernstzunehmendes Hindernis (Θ 177 ff.), Achilleus keinen wirksamen Schutz, der ihn in seiner ureigenen Funktion ersetzt (I 349 ff.). Von den sieben übrigen Fällen, in denen zwischen H und M ausdrücklich von einer Mauer ($\tau\epsilon\chi\omega\varsigma$) die Rede ist, beziehen sich vier auf Troia oder Kalydon (Θ 533, I 353, 552, Λ 181), nur drei auf das Achaierlager (I 67, 87, 232).

Die Teichomachie des M setzt eine scharfe Zäsur und beginnt mit einem Rückblick aus der Zukunft, der an das Göttergespräch im H anknüpft. Was Zeus Poseidon dort in Aussicht stellt, wird nach dem Ende der Troiageschichte durch das Zusammenwirken dreier Götter und sämtlicher Naturgewalten binnen neun Tagen Wirklichkeit. Von all den Menschen und Gegenständen, die dem Dichter und seinem Publikum so wichtig sind, bleibt außerhalb der Dichtung selbst nur menschenleere Landschaft. Das Paradox ist wohl beabsichtigt: Als Teil des historisch Vergangenen, Verlorenen und Zerstörten, das die Ilias als lebendige Realität darstellt und im Gedächtnis hält, erscheint die Mauer des Achaierlagers dem Zuhörer nun gleichfalls als real – auch wenn Homer sie selbst erfunden hat und niemand von irgendwelchen Überresten weiß.

II.

Sprach- und versgeschichtlich gesehen enthält die Teichomachie, anders als alle bisher bearbeiteten Teile der Ilias mit Ausnahme der Dolonie, insgesamt mehr Junges als Altes. Von den 471 Versen des M setzen 240 (= 51,0 %) zeitlich den Digammaschwund und sprachlich einen ionischen Dichter voraus, 231 (= 49,0 %) können oder müssen als Ganzes aus älterer äolischer Dichtung übernommen sein. In der ersten Hälfte des Gesangs liegt der Anteil originärer ionischer Hexameter höher als in der zweiten, dem eigentlichen Mauerkampf (1-255: 142 neue Verse = 55,7 %; 256-471: 98 neue Verse, von 216 = 45,4 %).

Von einem ionischen Dichter des 8. Jahrhunderts, Homer, stammt der aus der Gegenwart zurückblickende Prolog (1-35a) – abgesehen von zwei gleich zu nennenden Bauteilen –, eine Selbstaussage (*176 ἀργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ως πάντ' ἀγορεῦσαι*) und der Großteil des narrativen Textes. Auch die Reden handelnder Personen sind im M meist jung oder durch junge Verse an die Erzählsituation angepasst (anders nur 366-369, 409-412). Ionisch neugedichtet, erweitert oder verändert sind zudem vier Gleichenisse (41-49: Eber, 167-170: Sandbienen, 421 ff.: Grenzstreit, 433 ff.: Abwiegen der Wolle), denen sechs alte gegenüberstehen (132 ff.: Eichen, 146-150: zwei Eber, 156b-158: Schneeflocken, 278-286: Schneefall, 299-306: Löwe, 451 f.: Gewicht eines Widdervlieses).

Aus epischer oder lyrischer Tradition übernommen sind ferner der Katalog der troischen Flüsse (19-22a), die restlose Zerstörung einer Stadtmauer (!) durch Apollon, Zeus und Poseidon unter Einsatz von Hochwasser, Dauerregen, Erdbeben und Flut (25-33), vor allem aber fünf kürzere oder längere Textstücke, unter denen das erste und dritte in die gleiche Erzählsituation gehören.

1) Hektor am Graben. Die scheuenden Pferde (49-59)

Es geht um die Schwierigkeit, einen Befestigungsgraben mit steilen Wänden und oben eingerammten, dicht stehenden Palisaden zu überwinden. Namentlich genannt sind Hektor (49, Versanfang) und die Achäier (56, nach der bukolischen Diärese); von einer Mauer spricht erst anschließend Polydamas mit den Worten des ionischen Dichters (64).

2) Einfall durch ein offengehaltenes Tor (120-125a)

Dass für die Fliehenden ein Tor offengehalten wird, gibt einem Gegner die Gelegenheit zum Eindringen. Eine gleichartige Gefahr sieht Priamos auf Troia zu kommen, als Achilleus die Troer vor sich herjagt (Φ 529-536, abgeschlossen durch $\deltaείδια γάρ, μὴ οὐλος ἀνήρ ἐς τεῖχος ἄληται$; vgl. dazu Mannsperger 1998, 293 b). Der Name des aktuellen Gegners – Asios – fällt hier nicht. Ausdrücklich

auf die Achaier und ihre Schiffe bezogen sind nur zwei vorausgehende, wahrscheinlich junge Verse (118 f.), die in diesen Punkten zu der erkennbar ionischen Fortsetzung stimmen (125b ~ 106b, 126 = 107), und μετὰ νῆας# 123 als metrisch austauschbares Gegenstück zu προτὶ ἄστυ, wie es Φ 532 heißt. Man darf annehmen, dass der periphere Kontextbezug im M auf nachträglicher Anpassung beruht.

3) Hektor am Graben. Das warnende Vorzeichen (199-209, 216-222, 226-229a, 237-250)

Gegenstand dieser Szene sind ein Vogelzeichen, dessen Deutung und die verhängnisvolle Einstellung Hektors. An Hinweisen auf die umgebende Situation fehlt es hier nicht: Troer, Achaier und Schiffe sind je zweimal in alten Versen genannt, ebenso der Graben bzw. das Vorhaben, ihn zu durchqueren (199, 218, 226 f., 246). Anderes hat der Ionier Homer neu eingeführt, erst er hat auch die Rolle des Zeichendeuters mit Polydamas besetzt (s. 210-213a, 230-236). Von Tor und Mauer der Achaier spricht nur Polydamas in einem vierzehnsilbigen Hexameter (223).

4) Der Hilferuf an die Aianten (335-371)

Ein vorhomerischer Dichter, dem – wie wohl auch seinem Publikum – der alt-indogermanische Dualgebrauch noch vollständig bekannt war, spielt mit der Bezeichnung Αἴαντε. Je nach Anwendungssituation konnte das bedeuten: ‘die beiden Aias’ (335, 343 f., 353), ‘Aias Telamonios und der andere, sc. Teukros’ (vgl. 349 f., 362 f.; s. Wackernagel 1954) oder ‘Aias der Lokrer und der andere, in diesem Fall Lykomedes’ (vgl. 366). Über die umgebende Situation wird in alten Versen nur so viel ausgesagt, dass der bedrängte Kämpfer die beiden Aianten zwar sehen, aber wegen des Getöses nicht rufen kann und deshalb einen Boten schicken muss (335, 337 f.). Mauer, Türme und Tore der Achaier, aber auch die Lykier als Gegner gibt es nur in der Einleitung, in mehreren aktualisierenden Einschüben und in der Fortsetzung Homers (332 f.; 340, 346 = 359, 352; 373 f.).

5) Überwindung einer Stadtmauer (!) durch einen Steinwurf ins Tor (446b-466)

In der Schlussszene, auf die der ganze Zwölftes Gesang zuläuft, sind der Steinblock, das Tor und dessen Sprengung mit großer Detailgenauigkeit beschrieben. Von der Art und Lage des befestigten Ortes erfährt man hingegen nur durch die teilweise neu gedichtete Einleitung (436-446a) und den weitgehend neuen Schluss (467 f., 470b-471). Im zusammenhängenden alten Text fällt lediglich zweimal der Name Hektors, 453 am Versanfang und 462, mit Epitheton, nach der bukolischen Diärese.

III.

Der Graben als Befestigung des Achaierlagers zählt, wie sich gezeigt hat, mit Sicherheit zum alten Bestand der Ilias, die ‘Mauer der Achaier’ dagegen nicht. Damit stützt unsere Analyse die Auffassung Karl Reinhardts (1961, 197-205), dass textgeschichtlich zwischen Graben und Mauer zu unterscheiden sei.

Homer sieht von der – für frühere Dichter und ein sachkundiges Publikum wohl selbstverständlichen – Existenz des Grabens zunächst ab und führt ihn erst im 7. Gesang in die Erzählung ein; Gelegenheit dazu gibt ihm die dortige Bestattungsszene, s. Tichy 2013, 4-7 und oben Teil I. Ohne den zweimaligen, erkennbar ionischen Einschub (H 337b-340 ~ 435-440a) würden die Achaier dort nur einen Graben zum Schutz des *τύμβος* anlegen; im homerischen Troiaepos wird daraus der Graben des gesamten Schiffslagers, weil der Dichter im gleichen Zug die Mauer bauen lässt.

Mauer und Tore sind als Erzähl motive gleichfalls alt, müssen aber aus anderem mythischem Kontext übernommen sein. In unserem Zusammenhang bedeutet das: Sie entstammen epischen, zum Teil wohl auch lyrischen Gedichten des 11. bis 9. Jahrhunderts, die andere Gegenstände als die Ilias behandelten. Mit Sicherheit steht eine Stadtmauer im Hintergrund, aber die Mauer welcher Stadt? Und welcher Heros hat in einem älteren Gedicht den unten breiten, oben spitzen Stein ins Tor geworfen? Über den Namen des Werfers steht nichts fest, er muss nicht einmal zweisilbig gewesen sein: der Versanfang # $\hat{\omega}\varsigma$ “Εκτωρ M 453 hat vielleicht *# $\hat{\omega}\varsigma$ ἥρως ersetzt. Auch die zweite Vershälfte δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος “Εκτωρ# M 462 könnte – unter anderem – für älteres *δ' δ' ἔσθορε φαίδιμος ἥρως# stehen; an der Parallelstelle Φ 18 ist der Held nicht namentlich genannt (δ' δ' ἔσθορε δαίμονι ἴσος#, bezogen auf Achilleus).

Homerische Parallelstellen zur Mauer und zum Mauerkampf des M beziehen sich teils auf das homerische Troia, das später durch List genommen wird, teils auf die gerade noch einmal abgewendete Erstürmung Kalydons im Meleager-Paradeigma (M 417-420 ~ I 551 f.; M 36 ff., 289 ~ I 573 f.; M 375 ~ I 588 f.; vgl. auch Θ 165 f. ~ I 588 f., 594). Nach Karl Reinhardt (1961, 205 u.) war das Vorbild des Mauerkampfs „der berühmte, in homerischer Zeit besungene Kampf um das siebenstorige Theben, daneben wohl auch die nicht minder besungene Eroberung Thebens durch die Epigonen“. Für die Einnahme der Stadt durch Sprengung eines Stadttores bleibt allerdings auch dort kein Raum. Zutreffen könnte eine fünfte Möglichkeit: Hinter dem Sturm auf das Achaierlager verbirgt sich vielleicht die Eroberung und Plünderung des laomedontischen Troia durch Herakles, Telamon und andere (E 638-642; Ε 251 Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξας#; Pindar, N. IV 24 f. und I. VI 27-30 in eigenständiger lyrischer Tradition, jeweils mit dreisilbigem Τροῖαν).

Eine Verbindung zum laomedontischen Troia besteht, nicht zu vergessen, auch schon an anderer Stelle der Ilias. Poseidon vergleicht Homers neu erfundene ‘Mauer der Achaier’ in Versen, die sprach- und versgeschichtlich alt sind oder zumindest alt sein können (H 451 ff.), mit der von ihm selbst für Laomedon gebauten Mauer Troias. Das traditionell vorgegebene Ärgernis Poseidons hatte, in der Logik des Mythos, wohl Laomedons Nachfolger Priamos geschaffen, als er den Mauerring nach der Landung der Achaier verstärkte und erweiterte, diesmal ganz ohne Beteiligung der Götter. Gegenstand der neuntägigen Vernichtungsaktion, die nach dem Ende des zehnjährigen Krieges stattfand, war vor Homer demnach ein neuer, großer, hoher, aber eben nicht ‘gottgebauter’ Teil der troischen Stadtmauer.

Die elektronische Publikation dieses Teils verzögerte sich um einige Monate, weil nach der Textbearbeitung des M (an der sich dadurch wenig änderte) zunächst das H an die Reihe kam. Für die genaue Durchsicht des unteren Apparats danke ich noch einmal ganz herzlich Stephen Zill, M.A.

Zitierte Fachliteratur:

- Hackstein, Olav (2007), „La paréchèle et les jeux sur les mots chez Homère“. In: Alain Blanc, Emmanuel Dupraz (ed.), Procédés synchroniques de la langue poétique en grec et en latin. (Langues et cultures anciennes, 9) Bruxelles.
- Ludwich, Arthur (1902-1907), Homeri Ilias. I. II. Leipzig.
- Mannsperger, Brigitte (1998), Die Mauer am Schiffslager der Achaier. Studia Troica 8, 287-304.
- Reinhardt, Karl (1961), Die Ilias und ihr Dichter. Hrsg. v. Uvo Hölscher. Göttingen.
- Tichy, Eva (2013), Ilias diachronica Eta (7). Preprint. Universitätsbibliothek Freiburg, Dokumentenserver <http://www.freidok.uni-freiburg.de/volltexte/8898/>.
- Wackernagel, Jacob (1954), Kleine Schriften I. Göttingen. – S. 538-546: „Zum homerischen dual“ [1877].
- West, Martin L. (1998-2000), Homeri Ilias. I. Stuttgart/Leipzig. II. München/Leipzig.

ΙΛΙΑΔΟΣ Μ

ώς δ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἄλκιμος νίὸς
 ἵατ' Εύρυπυλον βεβλημένον· οἵ δὲ μάχοντο
 Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες ὄμιλαδόν· οὐδ' ἄρ' ἔμελλε
 τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν καὶ τεῖχος ὑπερθεν
 εύρυ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὑπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
 ἥλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἐκατόμβας,
 ὅφρα σφιν νῆjas τε θοάς καὶ ληΐδα πολλὴν
 ἐντὸς ἔχον ρύοιτο· θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο
 ἀθανάτων· τὸ καὶ οὖ τι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
 5
 ὅφρα μὲν Ἐκτωρ ζωὸς ἔην καὶ μήνι' Ἀχιλλεὺς
 καὶ Πριάμοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλε,
 τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν·
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον δόσοι ἄριστοι,
 πολλοὶ δ' Ἀργείων οἵ μὲν δάμεν, οἵ δὲ λίποντο,
 10
 πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
 Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
 δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
 τεῖχος ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες,

15

1-4 Als epische Fünfzehnsilbler restituierbar bzw. lesbar, aber wohl nicht alt. 1 ~ Λ 834 #τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν; 814, 837 Μενοιτίου ἄλκιμος νίός#, s.d. 2 ~ Λ 809 Εύρυπυλος βεβλημένος, s.d.; N 738 οἵ δὲ μάχονται#. – Das Präsens ιάομαι nur hier. 3 ~ 113 οὐδ' ἄρ' ἔμελλε, X 356 ... ἔμελλον#, K 336 ... ἔμελλεν#; Γ 99 #Ἀργείους καὶ Τρῶας; Ο 277 = P 730 ὄμιλαδόν αἰὲν ἔποντο# (das Adverb nur hier). 4 ~ N 61 u.ö. πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθε(v)# (formelhaft). 5 ~ H 449 τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν (!) ὑπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον. 6 = H 450. 7 ~ δ 255 νῆjas τε θοάς; Λ 677 #ληΐδα ... ἥλιθα πολλήν#, s.d. (Nestor). 8 ~ β 341 ἐντὸς ἔχοντες# (Krüge den Wein); Ο 720 θεῶν ἀέκητι μολοῦσαι# (s.d.), weiteres in der Odyssee. 9 ~ 12; τὸ καὶ nur hier und Γ 176 (Helena), θ 332 (die Götter); πολὺν χρόνον auch B 343, Γ 157 und in der Odyssee. 10, 12 ~ I 550 f., Σ 257 f. #ὅφρα μὲν (οὖν) ... | τόφρα δέ. 10 ~ P 271 ὅφρα ζωὸς ἐών (!) θεράπων ἦν Αἰακίδαο. 11 ~ 15; Β 373 f., Δ 290 f. πόλις Πριάμοιο ἄνακτος | ... περθομένη; Ζ 433 f. ἐνθα μάλιστα | ἀμβατός ἔστι πόλις καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος. – ἀπόρθητος und das Aktiv ἔπλε(v) nur hier. 12 ~ 9 ἔμπεδον ἦεν#; 257, H 463 μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν, Μ 64, 223, 261, 352, 438, Ξ 15, Ο 361, Π 558 τεῖχος Ἀχαιῶν(#), N 50, 87 μέγα τεῖχος. 13-18 ~ H 459-463, s.d. 13 ~ I 212 #αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη ο.ἄ.; Λ 691 κατὰ δ' ἔκταθεν δόσοι ἄριστοι# (Nestor). 14 ~ Ο 2 πολλοὶ δὲ δάμεν; δ 495 πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν γε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο. 15 ~ Α 19 #ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν; γ 130, ν 316 αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἴπήν; Β 329 #τῷ (!) δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν (sc. ἔτει); π 18 δεκάτῳ ἐνιαυτῷ#, γ 391 ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ#. 16 ~ H 459 f.; Β 454, Λ 14 ἐν νηυσὶ γλαφυρῆσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. – Ionisch (ἔβησαν, nicht βάν). 17 f. ~ 34 f.; s. auch Φ 441-457. 18 ~ 32; H 463 ὡς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν (Zeus zu Poseidon).

δσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὄρέων | ἄλα|δε προρέΦου|σι,
 20 'Ρῆσός θ' Ἐπτάπορος| τε Κάρησός |τε Ρhoδίος| τε
 Γρήνικός τε καὶ Αἴσηπος _ \εύροι|Fός*/ τε Σκάμανδρος
 |καὶ Σιμόθεις|, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
 κάππεσον ἐν κονίησι καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν.
 τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
 25 ἐννῆμαρ δ' ἐς |τεῖχος +η| _ ρόFον· |ὗε δ' ἄρα| Ζεὺς
 |συνεχές, δφ|ρα κε θᾶσσον _ \πάνθ' ἀλίπτοFα/ θείη.
 αὐτὸς δ' |ἐννοούγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαι|ναν
 ἥγειτ', ἐκ δὲ [ἄρα] |πάντα θεμεύλια |κύμασι πέμψε
 φιτρῶν καὶ λά|ων, τὰ θέσαν| _ μογέοντες Ἀχαι|Fοί·
 30 |λεῖFα δὲ \ποίFησε/ παρ' ἀγάρροFον Ἐλίζησποντον,
 \ἀψ/ δ' ήιό|να μηεγάλην| _ ψαμάθοισι κάλυψε,
 |τεῖχος ἀμαλιδύνας· ποταμοὺς δὲ |τρέψε νέεσθαι
 |κὰρ ρόFον, η| \πάρος περ/ |εν καλίρροFον ὕδωρ.
 ὡς ἄρ' ἔμελλον ὅπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
 35 θησέμεναι· τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδήιει
 τεῖχος εὔδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
 βαλλόμεν· Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες

21 δῖος 26 ἀλίπλοα τείχεα 30 ἐποίησεν 31 αὔτις 33 περ πρόσθεν
19 ~ 253, Θ 170 ἀπ' Ἰδαίων ὄρέων; Ε 598 ἄλαδε προρέοντι#, κ 351 οἵ τ' εἰς ἄλαδε προρέουσι#. **20 ff.** ~ Hes. Th. 340 ff., 345. **21 f.** ~ Ε 774 ἦχι ὥστε Σιμόεις συμβάλλετον ἡδὲ Σκάμανδρος. Vgl. H 329 ἔύρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον#. **22** ~ π 296 δοιὰ βοάγρια; Σ 458, Ψ 799 ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν#. **23** ~ Π 662 ι.ö. #κάππεσον; Hes. Op. 159 f. ἀνδρῶν ἱρώων θεῖον γένος, οἵ καλέονται | ἡμίθεοι. **24** ~ 32 ἔτρεψε, s.d.; Π 657 φύγαδ' ἔτραπε, ebenfalls vor bD; P 118 φόβον ἔμβαλε Φοῖβος Ἀπόλλων# (ι.ä.). **25 f.** ~ ξ 457 f. ὅτε δ' ἄρα Ζεὺς | πάννυχος. **26** ~ 1 74 συνεχές αἰεί#; B 440 ὄφρα κε θᾶσσον; ἀλίπλοος nur hier. Vgl. H 461 τὸ μὲν εἰς ἄλα πᾶν καταχεῦαι# (sc. τεῖχος). **28** ~ Ψ 255 θεμείλια τε προβάλοντο#. **29** ~ Φ 314 #φιτρῶν καὶ λάων; ω 388 #ἐξ ἔργων μογέοντες. – Aus inhaltlichen Gründen (Nennung der Achaeier) entweder nur scheinbar alt oder mit neuer 2. Vershälfte. **30** ~ B 845 Ἐλλήσποντος ἀγάρροος. – Im Hexameter silben-schließendes νῦ ἐφελκυστικόν. **31 f.** Wie H 461 f., s.d. **33** ~ B 752 #ὅς ρ' ἐς Πηνειὸν προΐει (!) etc.; χ 432 αἴ περ πρόσθεν; καὶ ρόον nur hier. – Wie 40. **34 f.** ~ 3 f., 17 f.; Ο 601 f. #ἐκ γὰρ δὴ τοῦ ἔμελλε ... | θησέμεναι (sc. Zeus), ähnlich υ 394 f. **35 f.** ~ Z 328 f. ἀյτή τε πτόλεμός τε | ἀστυ τόδ' ἀμφιδέδη. **35 ff.** ~ I 573 f. τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας δῦμαδος καὶ δοῦπος ὄρώρει | πύργων βαλλομένων; Π 105 #πήληξ βαλλομένη καναχῆν ἔχε; καναχίζω nur hier. – Als ep. Fünfzehnsilbler restituierbar bzw. lesbar, aber wohl nicht alt (ion. δούρατα ~ 260 ἔχματα). **35** ~ Π 246 ἀπὸ ... μάχην ἐνοπήν τε δίηται#, Υ 18 μάχη πόλεμός τε δέδηε#. **36** ~ (s.d.) 137 τεῖχος ἔϋδμητον, 154 ἔϋδμήτων ἀπὸ πύργων#; 260 ἔχματα πύργων#; Φ 516 τεῖχος ἔϋδμήτοι πόληος#. **37** ~ N 812 ἀλλὰ Διὸς μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν Ἀχαιοί (s.d.).

νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῆσιν ἔελμένοι ἰσχανόωντο,
“Εκτορα δειδιότες, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
40 |αύτὰρ ὅ γ' ὡς |πάρος περ μάρνατο/ |Γίσος ἀΓέλιλη.
ώς δ' ὅτ' [ᾶν] |έν τε κύνεσι| καὶ |ἀνδράσι θη|ρευτῆσι
κάπριος ἡὲ λέων στρέφεται | σθένει| βλεμεαίνων·
οἵ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες
|ἀντίοι |ἴστανται καὶ ἀκοντίζουσι θαμειάς
45 αἰχμὰς ἐκ χειρῶν τοῦ δ' οὐ ποτε κυδάλιμον κῆρ
ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται, ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα·
ταρφέα τε στρέφεται στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων,
ὅπῃ τ' ἴθύσῃ, τῇ εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν·
ώς “Εκτωρ ἀν' ὅμιλον ἵὸν Γέλισσεθ' ἔταιρους
50 |τάφρον |έποιρύνων δια_|βαινέμεν· οὐδ' |ἄρ'| |ἴπποι
|τλὰν*/ |ώκυποιδες, μάλα δὲ | χρεμέτιζον ἐπ' ἄκροι
χείλει |λέσταφότες|· ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος
εὔρεῖ, οὕθ' [ἄρ'] |ὑπερθορέειν| | σχεδὸν |οὕτε περῆσαι
|Γρηϊδίη|· κρημνοὶ |δ'| |ἐπηρεφέ|ες περὶ πᾶσαν
55 |ἔστασαν |ἀμφοτέρωθ'|*, |ὑπερθε| |δὲ σκολόπεσι|

40 τὸ πρόσθεν ἐμάρνατο 44 ἀντίον Aristarch, neuere Edd. 49 meist ἐ(λ)λίσσεθ';
Ed. West εἰλίσσεθ' 50 οὐδέ οἱ 51 τόλμων 52 ἐφεσταότες 54 γὰρ 55 ἀμφοτέρωθεν, ὑπερθεν

38 ~ N 524 #ῆστο, Διὸς βουλῆσιν ἔελμένος (s.d.), Σ 287 ἔελμένοι ἔνδοθι πύργων# (die Troer); T 234 ἰσχαναάσθω#, η 161 ἰσχανόωνται#. 39 ~ Ο 652 αὐτοὶ γὰρ μάλα δειδισαν “Εκτορα δῖον#; Z 97, 278 ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο. 40 ~ Λ 297 ἴσος ἀέλλη#, ebenfalls von Hektor. Vgl. u. a. E 806 αὐτὰρ δὸν μηδὲν ἔχων δὲν καρτερόν, ώς τὸ πάρος περ; τὸ πρόσθεν nur hier und Ψ 583, δ 688, λ 629. 41 ~ Λ 325 #ἐν κυσὶ θηρευτῆσι. 42 ~ 47 στρέφεται; Θ 337 σθένει βλεμεαίνων# (Hektor), P 135 ... βλεμεαίνει#. – Wohl für altes #ἄγριος κάπιρος στρέφεται etc., s. zu 146 #ἄγροτέροισι σύεσσιν. 43 ~ 86; N 152 #καὶ μάλα πυργηδόν etc., s.d. 44 f. ~ Ξ 422 f. ἀκόντιζον δὲ θαμειάς | αἰχμάς. 45 ~ Σ 33, K 16, φ 247 ἔστενε κυδάλιμον κῆρ#. 45 f. ~ 300 θυμὸς ἀγήνωρ#; Φ 574 f. οὐδέ τι θυμῷ | ταρβεῖ οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεὶ κεν ύλαγμὸν ἀκούσῃ. 47 ~ 42; X 142 #ταρφέ ἐπαΐσσει (Greifvogel); Ο 615 καὶ ρ' ἔθελε ρῆξαι στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων (Hektor), syntaktisch abweichend. 48 ~ E 746, Θ 390, α 100 τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν#. 49 f. ~ 467 f. κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἐλιξάμενος καθ' δμιλον | τεῖχος ὑπερβαίνειν (ebenfalls Hektor). 49 ~ 453 u.ä.; Λ 324 ἀν' ὅμιλον ἴόντε. 50 ~ 442 #ώς φάτ' ἐποτρύνων; E 255 ὄκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν. 50 f. ~ Λ 339 f. οὐδέ οἱ ἵπποι | ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν. Vgl. u. a. H 151 οἵ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη. 51 f. ~ 199 ἐφεσταότες παρὰ τάφρω#, s.d.; E 729 αὐτὰρ ἐπ' ἄκρω#, 1 382 δέξιν ἐπ' ἄκρω#; χρεμετίζω nur hier. – Vers 52 mit /-s. / am Ende des 1. Choriambus. 52-57 ~ 63 f. 52 f. ~ H 440 f. τάφρον δρυξαν | εὔρειαν μεγάλην; Θ 179 ἵπποι δὲ φέα (!) τάφρον ὑπερθορέονται δρυκτήν (Hektor). 54 ἐπηρεφής sonst nur κ 131, μ 59, dort von Felsen. 55 f. ~ η 45 σκολόπεσσιν ἀρηρότα.

\όξέ|**Ιεσσι*** ἄρή|ρει, τοὺς _ στῆσαν/ |υῖ|**ες** Ἀχαι|**ϝων**
 πυκνοὺς |καὶ μεγάλους|, δη̄ίων ἀν|δρῶν ἀλε|**ϝω**|ρήν.
 |ένθα \κεν οὐ| **ϝρή**/ |ππος \εῦ|**τροχον***/ |ἄρμα τιταί|νων
 ἐσβαίη, πε|ζοὶ δὲ +μενοί|ναον |εὶ τελέου|σι.

- 60 δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν “Εκτορα εἴπε παραστάς·
 „Ἐκτορ τ' ἡδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἡδ' ἐπικούρων,
 ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὡκέας ἵππους.
 ἦ δὲ μάλ' ἀργαλέη περάαν· σκόλοπες γάρ ἐν αὐτῇ
 ὀξεῖς ἑστᾶσιν, ποτὶ δ' αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν.
 65 ἔνθ' οὖ πώς ἔστιν καταβήμεναι οὐδὲ μάχεσθαι
 ἱππεῦσι· στεῖνος γάρ, ὅθι τρώσεσθαι οἶω.
 εὶ μὲν γάρ δὴ |πάγχυ κακά| _ φρονέ|ων ἀλαπά|ζει
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρήγειν,
 ἦ τ' ἀν ἔγωγ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
 70 νωνύμους \όλέσθαι/ ἀπ' ”Αρίγεος |ένθάδ' Ἀχαι|**ϝούς**.
 εὶ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
 ἐκ νηῶν, καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὄρυκτῇ,
 οὐκέτ' ἔπειτ' οἴω οὐδ' ἄγγελον |ἀπονέεσθαι
 ἄψορρον προτὶ **ϝάστυ** **ϝέλιχθέντων** ὑπ' Ἀχαι|**ϝων**.

56 ὀξεῖν ἥρήρει, τοὺς ἔστασαν 58 οὖ κεν ρέα – ἐύτροχον, v.l. ἔῦχοον 59 μενοίνεον
 64 v.l. ἔστασι, προτὶ – v.l. περὶ 65 ἔστιν 67 Edd. mit Aristophanes (Aristarch?) γάρ
 *τοὺς 68 so überl.; v.l., Edd. ἕετ' 70 v.l., Edd. νωνύμους – ἀπολέσθαι

56 ~ O 711 #όξει (!) δὴ πελέκεσσι, s.d.; ἥρήρει mit Augment nur hier. – Im Hexameter
 ἔστασαν für \στῆσαν/, angeregt durch ἔστασαν in Vers 55 (Hackstein 2007, 106 ff.) und
 O 675 ἀφέστασαν υῖες Ἀχαιῶν#; umgekehrt Δ 243, 246 ἔστητε für \έστατε*. 57 ~
 ξ 521 #πυκνὴν καὶ μεγάλην; O 533 δηίων ἀνδρῶν ἀλεωρήν# (Brustpanzer). 58 f. ~
 65 f.; B 390 ίδρωσει δέ τεν ἵππος ἔῦχοον ἄρμα τιταίνων; Θ 438 (s.d.) ἐύτροχον ἄρμα καὶ
 ἵππους#. – Vgl. Δ 539 #ένθα κεν οὐκέτι, ω 61 ένθα κεν οὖ τιν(α); ένθ' οὖ κεν nur hier.
 60 = 210; ~ N 725 #εὶ μὴ Πουλυδάμας etc., s.d. 61 = P 335 (Aineias); E 217 Αἰνείας
 Τρώων ἀγός. 62 ~ Γ 436 u.ö. #ἀφραδέως; O 259 ἐλαυνέμεν ὡκέας ἵππους#. 63 f. ~
 52-57; H 441, I 350 ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν/-εν#. – Ionisch (zweimal anaphorisches
 αὐτός). 64 ~ H 436 ποτὶ δ' αὐτὸν (!) τεῖχος ἔδειμαν#. 65 ~ v 335 σοὶ δ' οὖ πω φίλον
 ἔστι δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι; I 133 u.ö. εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἥδε μιγῆναι#. – Silben-
 schließendes νῦ ἐφελκυστικόν. 66 ~ A 289 ἄ τιν' οὐ πείσεσθαι οἶω#. 67 f. ~ Π 120 f.
 ὅ ρα πάγχυ μάχης ἐπὶ μῆδεα κείρε | Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ (!) βούλετο νίκην.
 68 Im 4. Biceps ist δέ wie τε behandelt (auch 399 u.ö.). 69 ~ Θ 210 #οὐκ ἄν ἔγωγ' ἐθέ-
 λοιμι u.ä.; θ 339 #αῖ γάρ τοῦτο γένοιτο. 70 = N 227, Ξ 70. 71 f. ~ A 137 #εὶ δέ κε μὴ
 δώωσιν, π 405 #εὶ δέ κ' ἀποτρωπῶσι u.ä.; O 69, 601 (s.d.) παλίωξιν παρὰ νηῶν#. 72 ~
 O 344 τάφρῳ καὶ σκολόπεσσιν ἐνιπλήξαντες ὄρυκτῇ. 73 ~ Φ 565 οὐκέτ' ἔπειτ' ἔσται
 θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι. 73 f. ~ H 413 ἄψορρον δ' Ίδαιος ἔβη (!) προτὶ ”Ιλιον ἰρήν,
 Π 376 #άψορρον προτὶ ἄστυ; Z 73 f., P 319 f. ὑπ' Ἀχαιῶν | ”Ιλιον εἰσανέβησαν (!).

- 75 |ἀλλ’ ἄγεθ’, ὡς| \κεν/ ἐγὼ Φείπω, πειθώμεθα πάντες·
 ὅπους |μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφοι,
 αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
 “Ἐκτορὶ πάντες ἐπώμεθ’ ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 οὐ μενέουσ’, εἰ δή σφιν δλέθρου πείρατ’ ἐφῆπται.“
- 80 ώς ⟨ρά⟩ φάτο |Πουλυδάμας|, — Φάδε δ’ [Ἐκτορὶ μῆθος [ἀπήμων],
 \αῖψα/ δ’ |ἐκ Φοχέων| σὺν \τεύχεσσι/ |ἄλτο χαμᾶ|ζε.
 οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ’ ὑπων ἡγερέθοντο,
 ἄλλ’ ἀπὸ πάντες ὅρουσαν, ἐπεὶ ἴδον “Ἐκτορα δῖον.
 ἥνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἐῷ ἐπέτελλεν ἔκαστος
- 85 ἵππους εῦ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὐθ’ ἐπὶ τάφρω·
 οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
 πένταχα κοσμηθέντες ἄμ’ ἡγεμόνεσσιν ἔποντο.
 οἱ μὲν ἄμ’ Ἐκτορ’ ἵσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
 οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
- 90 τεῖχος ῥήξαμενοι κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι.
 καὶ [σφιν] Κεβριόνης τρίτος εἴπετο· |πάρ δὲ \Φόχεσσι*/
 ἄλλον |Κεβριόνα|ο χειρείονα \κάλιλιφ’/ “Ἐκτωρ.
 τῶν δ’ ἔτέρων Πάρις ἥρχε καὶ Ἀλκάθοος καὶ Ἀγήνωρ,
 τῶν δὲ τρίτων Ἐλενος καὶ Δηϊφορος θεοειδῆς,

75 ἄν 81 αὐτίκα – τεύχεσιν 82 Ed. West ἡγερέθοντο 91 ἄρ’ ὕχεσφιν 92 κάλλιπεν

75 = B 139 u.ö.; Formelvers. **76 ~ 85**, Λ 48; Θ 109 #τούτω μὲν θεράποντε κομείτων (Diomedes zu Nestor, auf dessen Pferde bezogen). **77** = Λ 49. **78 ~ N 39 f.** ἀολλέες ... | “Ἐκτορὶ Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτες ἔποντο. **78 f. ~ Φ 310** Τρῶες δὲ κατὰ _ μόθον οὐ μενέουσιν#; Σ 120 ὡς καὶ ἐγών, εἰ δή μοι ὁμοίη μοῖρα τέτυκται; H 402 ὡς ἥδη Τρώεσσιν δλέθρου (!) πείρατ’ ἐφῆπται. **80 f. = N 748 f.**, s.d. **81** = Γ 29 u.ö.; wie u.a. Λ 510, s.d. **82 ~ 108** #ἔνθ’ ἄλλοι Τρῶες; E 249, Ω 356 ἐφ’ ὑπων vor bD; T 303 u.ö. ἡγερέθοντο#. – Als ep. Fünfzehnsilbler lesbar, aber wohl nur aus Zufall. **83 ~ Λ 145** #Ιππόλοχος δ’ ἀπόρουσε u.ä., bzw. ξ 283 #ἄλλ’ ἀπὸ κεῖνος ἐρυκε; O 279 αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδον “Ἐκτορ’ ἐποιχόμενον στίχας ἀνδρῶν (s.d.). **84 f. = Λ 47 f.**, s.d. **85 ~ 76**. **86 ~ 43**. **87 ~ B 655** διὰ τρίχα κοσμηθέντες#; Γ 1 αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἄμ’ ἡγεμόνεσσιν ἔκαστοι; N 801 χαλκῷ μαρμαίροντες ἄμ’ ἡγεμόνεσσιν ἔποντο. **88 ~ 196** τόφρ’ οἱ (!) Πουλυδάμαντι καὶ “Ἐκτορὶ κοῦροι ἔποντο; Λ 57 “Ἐκτορά τ’ ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα, Ξ 469 ἀμύμονι Πουλυδάμαντι#. – Auffällige Elision der Dativendung (auch Ψ 64), s. zu Αἴαντ(ι) Λ 544, 589. **89 = 197**. **90 ~ 198** τεῖχός τε ῥήξειν καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας; 418 #τεῖχος ῥήξαμενοι; E 791 = N 107 κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται#, Ο 743 κοίλης _ ἐπὶ νηυσί (s.d.). **91 ~ I 666** πὰρ δ’ ἄρα καὶ τῷ#. – εἴπετο mit metrischer Dehnung, nicht Augment. **92 ~ (u.a.) K 338** κάλλιφ’ ὅμιλον#. **93 f., 98** #τῶν δ’ ἔτέρων/τρίτων/τετάρτων mit Artikel nur hier; ähnlich Π 173 #τῆς μὲν ἱῆς στιχὸς ἥρχε, 179 #τῆς δ’ ἔτέρης, 193 #τῆς δὲ τρίτης, 196 #τῆς δὲ τετάρτης, aber 197 #πέμπτης δ(έ); κ 352-358 in bezug auf Mägde #τάων ἡ μέν, #ἡ δ’ ἔτέρη, #ἡ δὲ τρίτη, #ἡ δὲ τετάρτη.

- 95 νῖε δύω Πριάμοιο· τρίτος δ' ἦν Ἀσιος ἥρως,
 \δῖος/ Ὑρτακίδης, δν Ἀρίσβηθεν φέρον ὑποι
 αἴθω|νες μεγάλοι, ποτα|μοῖ ἀπὸ Σελήνεντος.
 τῶν δὲ τετάρτων ἥρχεν ἐῦς πάϊς Ἀγχίσαο
 Αίνείας, ἄμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἱός,
 100 |Ἀρχέλοχός| τ' Ἀκάμας τε, μάχης [εὗ] |Φειδότε πάσης.
 Σαρπηδὼν δ' ἡγήσατ' ἀγακλεφε|τῶν ἐπικούρων,
 πρὸς δ' ἔλετο Γλαῦκον καὶ ἀρήιον Ἀστεροπαῖον·
 οἵ γάρ Φοί Φείσαντο διακριδὸν |ἔμμεν/ ἄριστοι
 [τῶν] ἄλλων μετά γ' |αὐτόν· δ δὲ πρέπει |καὶ διὰ πάντων.
 105 |οὶ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῆσι βόφεσσι,
 βάν ρ' |ιθὺς Δαναῶν| λελιημένοι, οὐδὲ ἔτ' ἔφαντο
 σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνησιν πεσέεσθαι.
 ἐνθ' ἄλλοι Τρῶες τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι
 βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοι πίθοντο·
 110 ἀλλ' οὐχ Ὑρτακίδης ἔθελ' Ἀσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν
 |αῦθι λιπεῖν| ὑπους [τε] καὶ ἡνίοχον θεράποντα,
 ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῆσι,

96 Ἀσιος 103 εἶναι 106 meist οὐδέ τ'

95 f. ~ 110, s.d.; Λ 102 #υῖε δύω Πριάμοιο; Ξ 117 τρίταος (!) δ' ἦν ἱππότα Οίνεύς#, s.d.; B 837 τῶν αὐθ' Ὑρτακίδης ἥρχ' Ἀσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν. **96 f.** = B 838 f. **96** ~ 163, s.d. Vgl. Γ 329 u.ö. #δῖος Ἀλέξανδρος. **98 f.** ~ B 623 τῶν δὲ τετάρτων ἥρχε Πολύζεινος θεοειδῆς (← \+τέταρτος/ ἄρχε, cf. B 618); B 819 f. Δαρδανίων (!) αὐτ' ἥρχεν (!) ἐῦς πάϊς Ἀγχίσαο | Αίνείας. **99** ~ B 822 οὐκ οῖος, ἄμα τῷ γε δύω (!) Ἀντήνορος υἱός, B 745 ... Λεοντεύς ὅζος Ἀρηος#, Ω 573 ... δύω θεράποντες (!) ἔποντο#; N 201, Σ 163 δύω (!) Αἴαντες κορυστά# (s.d.). – Asyndetisch; δύω zeigt keine Hiatkürzung. **100** = B 823. **101** ~ 108, s.d.; B 876 #Σαρπηδὼν δ' ἥρχεν Λυκίων; M 251, N 833 #ώς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο; E 491 τηλεκλειτῶν ἐπικούρων#, Λ 220 ἡὲ κλειτῶν ἐπικούρων#, Φ 530 ἀγακλειτοὺς πυλαωρούς#. – Vielleicht nur scheinbar alt. **102** ~ Λ 32 #ἄν δ' ἔλετ(o); P 352 ἀρήιος Ἀστεροπαῖος#. – Ion. #πρὸς (!) δ(έ) auch X 59, sonst nur in der Odyssee (δ 2, ε 255 u.ö.). **103** ~ O 107 f. φησὶν γάρ ... | κάρτεῖ τε σθένεῖ τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος (Zeus über Poseidon). **104** Sonst stets μεταπρέπω (bzw. μετὰ ... πρέπω) mit Dativ-Lokativ. **106 f.** ~ 125 f., s.d. **106** ~ Π 552 f. βὰν δ' |ιθὺς Δαναῶν λελιημένοι· ἥρχε δ' ἄρα σφιν | Ἔκτωρ; I 234, P 637 οὐδὲ ἔτι φασί(v)#. **107** = 126, I 235, P 639. **108 ff.** ~ A 22 ff., 376 ff. #ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες — #ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ. **108** ~ 101; I 233 u.ö. Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι. **109** ~ 468 τοὶ δ' _ δτρύνοντι πίθοντο#; P 600 #αἰχμὴ Πουλυδάμαντος. – ἀμώμητος nur hier, ebenso vereinzelt μωμήσονται Γ 412. Als alter Vers lesbar, aber wohl für diesen Kontext neugedichtet. **110** ~ B 837 τῶν αὐθ' Ὑρτακίδης ἥρχ' Ἀσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν. **111** ~ Ω 470 #Ιδαῖον δὲ κατ' αὐθι λίπεν (!); E 580, Θ 119 ἡνίοχον θεράποντα#. **112** ~ N 320 νήεσσι θοῆσιν#; N 1 #Ζεὺς ... “Ἐκτορα νηυσὶ πέλασσε#; μ 41 #δέ τις ἀϊδρείῃ πελάσῃ ‘sich nähert’. – Ionisch (anaphorisches αὐτός, /-s-/ statt /-ss-/, zweimal silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν).

- 115 |νήπιος, οὐδ' | ἄρ' ἔμελλε _ κακὰς [ύπὸ] | κῆρας ἀλύξας
 \ίπποις/ καὶ ξόλησφι ἀγαλλόμενος παρὰ νηΐων
 [ᾶψ] ἀπονοστήσειν προτὶ Ιἵλιον | ἡνεμόζεσσαν·
 \πρόσθε/ γάρ μιν |μοῖρα δυσώνυμος |άμφικάλυψε
 ἔγχει |ίδομενηος ἀγανοῦ Δευκαλίδαο.
 εἴσατο γάρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά, τῇ περ Ἀχαιοὶ
 ἐκ πεδίου νίσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι·
 120 τῇ δὲ |ίππω/ τε καὶ ἄρμα |δι_έλασσ'*, |οὐδὲ πύλησι
 |εῦρ' |έπικειμένας*/ σανίδας καὶ |μακρὸν ὀχῆ|α,
 ἀλλὰ |πεπταμένας/ |έχον _ |άνδρες/, |εὶ τιν' |έταιρων
 |έκ πολέμοι| |ίόντα/ |σαφώσειαν μετὰ νῆ|ας.
 τῇ δὲ |ίθὺς φρονέων| |ἵππους _ |έχε, |τοὶ δὲ |άμ' |έπον|το
 125 |όξε|α κεκλήγοντες· |έφαντο γάρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς
 σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνησιν πεσέεσθαι,
 |νήπιοι· |έν| δὲ πύλησι _ δύ' |άνδρ' / |εῦρον ἀρίστω,
 νῖας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων,
 τὸν μὲν Πειριθόου νῖα, κρατερὸν Πολυποίην,

114 ἵπποισιν 116 πρόσθεν 120 ἵππους – διήλασεν 121 ἐπικεκλιμένας 122 ἀνα-
 πεπταμένας – ἀνέρες 123 φεύγοντα 127 überl. ἀνέρας, ἀρίστους; Zenodot und Ari-
 stophanes ἀνέρε, ἀρίστω 128 so überl.; Zenodot, Aristophanes νῖε ὑπερθύμω

113-117 Vorverweis auf N 384-393. **113** ~ 3, 127; P 497 νήπιοι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον ἀν-
 αιμωτεί γε νέεσθαι; O 287 ἀνέστη κῆρας ἀλύξας#, Φ 565 θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι#,
 N 395 δηίων ύπὸ χεῖρας ἀλύξας#; Π 687 κῆρα κακήν. **114 f.** ~ Ξ 46 μὴ πρὶν πάρ νηῶν
 προτὶ |Ιἵλιον ἀπονέσθαι (Drohung Hektors). **114** ~ 119, s.d.; anders E 107 ἵππουιν
 καὶ (!) ὄχεσφιν#. **115** = Θ 499 (Hektor). **116** ~ E 68 θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε#.
117 ~ O 446 Πουλυδάμαντος ἔταῖρον ἀγανοῦ (!) Πανθοίδαο, s.d. – Sechzehnsilbig, mit
 ἔγχει vor Vokal (!) und ion.-ou vor Konsonant. **118 f.** ~ N 675 νηῶν ἐπ' ἀριστερά; Φ 4
 πρὸς (!) πόλιν, ἢ περ Ἀχαιοὶ ἀτυζόμενοι φοβέοντο. **118** Leicht restituierbar, aber
 kontextgebunden. **119** ~ 123, 114; die 2. Vershälfte auch E 219 u.ö., I 384 (s.d.). –
 Ionisch; nicht †#νίσοντ' ἐκ πεδίοιο, weil dies wohl noch vorläge. **120** Wie Λ 528
 #κεῖσ' |ἵππους τε καὶ ἄρμ' |ιθύνομεν; ~ K 564 ως εἰπὼν τάφροι διήλασε (!) μώνυχας
 ἵππους. Vgl. Ψ 527 παρέλασσ', οὐδ(ε). **121** ~ 291, N 124. – ἐπικλίνω nur hier; vgl. ζ 19
 θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί#. **122 f.** Vgl. Φ 531 f. πεπταμένας ἐν χερσὶ πύλας ἔχετ', εἰς
 δὲ λαοὶ | ἔλθωσι προτὶ ἀστυ πεφυζότες (Priamos). **123** ~ Ζ 480 #ἐκ πολέμου ἀνιόντα,
 Λ 752 #ἐκ πολέμου ἐσάωσε (s.d.); P 149 πῶς κε σὺ χείρονα φῶτα σαώσειας μεθ' ὅμιλον. –
 Ehemaliges †#φεύγοντ' ἐκ πολέμοιο (vgl. Λ 590, Σ 307) läge wohl noch vor. **124** ~
 N 135 οὐ δ' |ιθὺς φρόνεον. **124 f.** ~ 251 f., N 833 f. τοὶ δὲ |άμ' |έποντο | ἡχῇ θεσπεσίῃ, bzw.
 P 759 #οῦλον κεκλήγοντες. **125 f.** ~ 106 f., s.d. **127** ~ 113, s.d. Vgl. 447 δύ' ἀνέρε
 δήμου ἀρίστω#. **128** ~ Ξ 15 #Τρῶας ὑπερθύμους. **129 f.** Als epische Fünfzehnsilbler
 lesbar, aber wohl nicht alt. **129** ~ 182; B 740 f. Πολυποίης, | νιὸς Πειριθόοι. – νῖα
 (auch O 419, 427, νῖ N 185; s.d.) ist eine pseudoarchaische Analogiebildung zum Plural
 νῖας, für deren Urheber altes νιόν (← *νιύν) ionisch klang (~ νιοῖσιν τ 418, νιούς*).

- 130 τὸν δὲ Λεοντῆα, βροτολοιγῷ ἵσον Ἀρηῖ.
 τῷ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ύψηλάων
 |έστασαν ὡς| [ὅτε] τε δρύες λόρεσσι/ |ύψικάρη|νοι,
 |αἵ τ' ἄνεμον| μίμνουσι καὶ _ λόμβρον/ |ήματα πάντα,
 λόίζη|σι/ μηεγάλη|σι λιηνεκέσσ*/ ἀραρυῖαι·
 135 |ώς ἄρα τῷ χείρεσσι πεποιθότ'/ |ἡδὲ βίη|φι
 μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἀσιον, οὐδὲ φέβοντο.
 οἵ δ' ίθὺς πρὸς τεῖχος ἐῦδμητον βόας αὔας
 ύψοσ' ἀνασχόμενοι ἔκιον μεγάλω ἀλαλητῷ
 Ἀσιον ἀμφὶ ἄνακτα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὁρέστην
 140 Ἀσιάδην τ' Ἄδάμαντα Θώωνά τε Οἰνόμαον τε.
 οἵ δ' ἦτοι εἴως μὲν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 ὅρνυνον ἔνδον ἔόντες ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν·
 |αὐτὰρ ἔπει| δὴ τεῖχος ἐπ_εσσυμένουσι λνόησαν/
 Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ιαχή τε φόβος τε,
 145 |ἐκ δὲ τῷ ἀρίξαντε πυλάων πρόσθε μαχέσθην
 λ?ἀγρίοις*/ σύμεσσι Φεζοικότε, |τῷ τ' ἐν ὅρεσσι

132 οὔρεσιν 133 ὑετὸν 134 ρίζησιν – διηνεκέεσσ’ 135 πεποιθότες 143 ἐνόησαν
 146 ἀγροτέροισι

130 ~ B 745 Λεοντεὺς ὄζος Ἀρηος#. Das dreigliedrige Epitheton sonst nur von Hektor und Achilleus (Λ 295, N 802; Y 46). **131** ~ 454 f. πύλας ... | ... ύψηλάς; E 574 #τῷ μὲν ἄρα; Z 307, X 35 προπάροιθε πυλάων#, X 6 Ἰλίου προπάροιθε πυλάων τε Σκαιάων. **132 ff.** Altes Gleichnis, vom ionischen Dichter neu auf zwei Personen bezogen. **132** ~ Δ 331, 334 u.ö. #έστασαν; ύψικάρηνος nur hier. Wie N 390, 471, 571 u.ö. **133** ~ Ο 620 #ἥ τε μένει (der Fels); ὑετός nur hier. – Vgl. 286, E 91 Διὸς ὅμβρος#. **134** ~ E 744 πρυλέεσσ’ ἀραρυῖαν#, N 407 δύω κανόνεσσ’ ἀραρυῖαν#. **135** ~ 153, 256; H 7 ὡς ἄρα τῷ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην. – Dualvers, aus anderem Kontext als 132 ff. **136** ~ A 535, X 252 #μεῖναι ἐπερχόμενον, Θ 536 #μείνῃ etc.; E 527, Ο 622 ὡς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον οὐδὲ φέβοντο; μέγαν Ἀσιον nur hier. **137** ~ 36, 154; H 238 f. βῶν | ἀζαλέην, P 492 f. βοέης ... | αὔησι στερεῇσι. **138** ~ X 34 #ύψοσ' ἀνασχόμενος; Λ 594, Ο 298, P 234 #δούρατ' (!) ἀνασχόμενοι; Ξ 393 οἵ δὲ ξύνισαν μεγάλω ἀλαλητῷ#. **139** ~ 193 αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὁρέστην. **140** ~ N 759 Ἀσιάδην τ' Ἄδάμαντα καὶ Ἀσιον Ὑρτάκου υἱόν; E 152 Θώωνά τε, 706 Οἰνόμαον τε#. **141** ~ Σ 378, 585 #οἵ δ' ἦτοι ... μέν; Ο 277 #ώς Δαναοὶ εἴως μέν u.ä.; Γ 156 u.ö. ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς#. – Ionisch, ebenso wie der nächste Vers (kein Dual). **142** ~ 243 ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης#; Λ 767 #νῷ δὲ (!) ἔνδον ἔόντες (!). **143** ~ Ο 395 #αὐτὰρ ... ἐνόησε#. – Pluralvariante, hier in der Anwendung auf zwei Personen. **144** = Ο 396, s.d. **145** ~ E 575 αὐτῷ δὲ στρεφθέντε μετὰ πρώτοισι μαχέσθην. – Ursprünglich wohl nach einem Hauptsatz. **145 ff.** ~ N 471 f. ἀλλ' ἔμεν', ὡς ὅτε τις σὺς οὔρεσιν ἀλκὶ πεποιθώς, | ὃς τε μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν. **146** ~ Λ 293 σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρω συῖ καπρίῳ (!) ἡε λέοντι (s.d.); Γ 150 f. ἀγορηταὶ | ἐσθλοί, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵ τε καθ' ύλην u.ä.; Ξ 290 ὅρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, ἥν τ' ἐν ὅρεσσι (s.d.).

ἀνδρῶν | ἡδὲ κυνῶν| \δέχθον*/ _ κολο|συρτὸν ἴόν|τα,
 δοχμῷ τ' ἀΐσ|σοντε περὶ| _ \σφῶιν/ | Φάγνυτον ὕλην
 πρυμνὴν \έκτάμ|νοντε*, χαμαὶ| / _ δέ τε |κόμπος ὁδόν|των
 150 \γίνετ', |εὶς δ' κέ τίς| τε βαλὼν ἐκ |θυμὸν ἔλη|ται·
 ὥς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαεινός
 ἄντην |βαλλομένων| μάλα |γάρ κρατερῶς| \μάχοντο/,
 λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότες ἡδὲ βίηφι.
 155 οἵ δ' ἄρα χερμαδίοισιν ἐϋδμήτων ἀπὸ πύργων
 βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν καὶ κλισιάων
 νηῶν τ' ὠκυπόρων· νιφάδες δ' ὥς |πίπτον ἔρα|ζε,
 |άς τ' ἄνεμοις| ζαΦής, νέφε| _ \έρει|βεννὰ*/ δονή|σας,
 ταρφειὶ|άς \κατέχευ| / | ἐπὶ _ χθονὶ |πουλυβοτείρῃ·
 ὥς τῶν ἐκ χειρῶν βέλεα| _ ριέ|φον, |ήμεν| Αχαι|Φῶν
 160 ἡδὲ καὶ [έκ] Τρώων· κόρυθες δ' ἀμφ' αὖν ἀὔτευν
 βαλλόμεναι μυλάκεσσι καὶ ἀσπίδες ὄμφαλόεσσαι.
 |δή δα τότ' \οἴ||μωξέ/ τε καὶ| _ Φῶ πε|πλήγετο μη|ρώ

147 δέχαται 148 σφίσιν 149 ἔκτάμνοντες, ὑπαὶ 150 γίνεται 152 ἐμάχοντο 157 σκιό-
 εντα 158 κατέχενεν 161 βαλλομένων Aristarch 162 ὥμωξέν

148 f. ~ Λ 417 f. ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσονται, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὁδόντων | γίνεται. **149** ‘am Boden’; ~ Γ 62 #νήϊον ἔκτάμνησιν (mit der Axt aus dem Stamm); θ 380 πολὺς δ' _ ὑπὸ κόμπος ὄρωρει#. – An Λ 417 angeglichen. **150** ~ Φ 112 ὅππότε τις καὶ ἐμεῖο Ἀρη ἐκ θυμὸν ἔληται, Χ 68 τύψας ἡὲ βαλῶν ῥεθέων ἐκ θυμὸν ἔληται; Θ 338 #ώς δ' ὅτε τίς τε κύων. **151** ~ Δ 420 δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος. – Ion. Plural statt Dual; das Denominativ κομπέω nur hier. **152** ~ Ι 574 #πύργων βαλλομένων, 694 μάλα γάρ κρατερῶς ἀγόρευσε# (u.ä.). – Hier auf zwei Kämpfer angewandt. **153** ~ (s.d.) 135, 256. –Silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν, ein attributives Adverb und Plural statt Dual. **154 ff.** Als epische Fünfzehnsilbler lesbar, aber mit kontrahiertem σφῶν und z.T. jungen Parallelen. **154 f.** ~ Λ 265 u.ö. μεγάλοισί τε χερμαδίοισι#; κ 121 f. οἴ δ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι | βάλλον, φ 371 #βάλλων χερμαδίοισι; Χ 195 ἐϋδμήτους ὑπὸ πύργους#, Π 700 ἐϋδμήτου ἐπὶ πύργου (!)#. **155 f.** ~ 179 #νηῶν ἡμύνοντο; Ν 109 f. ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλουσι | νηῶν ὠκυπόρων; Β 91 u.ö. νεῶν (!) ἀπὸ καὶ κλισιάων# (formelhaft). **155** ~ χ 214 ἀμυνέμεναι δὲ οἴ αὐτῷ#; Τ 302 σφῶν (!) δ' αὐτῶν (fem.!) κήδε' (!) ἐκάστη#. **156 ff.** ~ 278-283; Τ 357 f. ώς δ' ὅτε ταρφειαὶ νιφάδες Διός ἐκποτέονται | ψυχραὶ ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο. **156** ~ Σ 552 #δράγματα ... πίπτον ἔραζε#. **157** ~ Ε 525, Λ 63 νέφεα σκιόντα#. Vgl. Χ 309 διὰ νεφέων ἐρεβεννῶν#. **160 f.** ~ 338 f.; Π 105 #πήληξ βαλλομένη καναχῆν ἔχε, 214 κόρυθες τε καὶ ἀσπίδες ὄμφαλόεσσαι#. **160** ~ Ν 441 αὖν ἀὔσεν (der Brustpanzer); Β 417, Θ 537, Τ 5 πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι#. – Am Versende mit ionischer Kontraktion. **161** μύλαξ nur hier. **162** ~ Ο 397 #ώμωξέν (!) τ' ἄρ' ἔπειτα etc., s.d. – Im Hexameter silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν, kein Digammareflex.

165 Άσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα·
 „Ζεῦ πάτερ, ἦ δά νυ καὶ σὺ φιλοψευδῆς ἐτέτυξο
 πάγχυ μάλ·· οὐ γάρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
 σοχῆσεν | ἡμέτερόν| γε μένος καὶ | χεῖρας ἀFέπ|τους.
 οἵ δ', ὡς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι ἦὲ μέλισσαι
 οἰκία ποιήσωνται ὁδῷ ἐπὶ παιπαλοέσσῃ,
 οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
 ἄνδρας θηρητῆρας ἀμύνονται περὶ τέκνων,
 ὡς οἴ γ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων |καὶ δύ' ἐόντε
 χάσσασθαι, πρίν γ' |ἡFέ κατα|κτάμεν |ἡFέ Fάλῶ|ναι.“
 ὡς |φάτ'|, |οὐδὲ ΔιFδος| πεῖθε _ φρένα |ταῦτ' ἀγορεύ|ων.
 |Ἐκτορι γάρ| Φοί θυμὸς |βούλετο/ |κῦδος δρέ|ζαι.
 175 ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλησι μάχην ἐμάχοντο πύλησιν·
 ἀργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ὡς πάντ' ἀγορεῦσαι·
 πάντῃ |γάρ περὶ τεῦχος ὄρώρει |θεσπιδαFέ| πῦρ
 |λάινον· Ἀργεῖοι δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ ἀνάγκη
 νηῶν ἡμύνοντο. Θεοὶ δ' ἀκαχείατο θυμὸν

168 v.l. ποιήσονται 171 v.l. οἵδ' 173 ἔφατ' 174 ἐβούλετο

163 ~ 96; Z 54 καὶ ὁμοκλήσας ἔπος ηὔδα#; α 252 τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη, Ο 21 #ἐκρέμω· ἡλάστεον (!) δὲ θεοί. 164 ~ H 446, Θ 236 #Ζεῦ πάτερ, ἦ δά τις / τιν(α); Π 622 θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι# (Meriones), Θ 163 γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο# (Hektor); φιλοψευδῆς nur hier. 165 ~ ξ 367 #πάγχυ μάλ', ὅττι; X 298 ΔηF-φοβον γάρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωα παρεῖναι. 166 ~ Θ 450 πάντως, οῖον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄπατοι (Zeus) u.ä. 167-171 ~ Π 259-265. – Ionische Hexameter (167 μέσον, 169 silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν, Dual erst 171 am Schluss). 167 f. ~ Π 259 f. αὐτίκα δὲ σφῆκεσσιν ἐοικότες ἐξεχέοντο | εἰνοδίοις. 167 ~ 141, 171; T 404 πόδας αἰόλος ἵππος#. – Formelhaftes #οἵ δ' ὡς τ(ε) bezieht sich hier auf zwei Personen, anders Λ 67, Ο 271 u.ö. 168 ~ Π 261 ὁδῷ ἐπὶ οἰκί' ἔχοντας#; ρ 204 ὁδὸν κατὰ παιπαλόεσσαν#. 170 ~ 142 ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν#, s.d., bzw. Π 265 ἀμύνει οῖσι τέκεσσι#; Φ 574 #ἀνδρὸς θηρητῆρος. 171 ~ N 236 αī κ' ὅφελός τι γενώμεθα καὶ δύ' ἐόντε#. 172 ~ Ο 557 f. πρίν γ' ἡὲ κατακτάμεν ἡὲ κατ' ἄκρης | "Ιλιον αἰπεινὴν ἐλέειν, s.d. 174 = Ο 596. 175 ~ Ο 414 ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλησι μάχην ἐμάχοντο νέεσσιν (!). 176 ~ 410, Ρ 252, Υ 356 #ἀργαλέον δέ μοί ἐστι (Sarpedon, Menelaos, Achilleus); A 365 οἰσθα· τίη τοι ταῦτα ἰδυίη πάντ' ἀγορεύω (Achilleus); Λ 58 θεός (!) ὡς τίετο δῆμω# (s.d.) und sonstiges /-n. /, /-s. / vor postponiertem ὡς. 177 f. ~ 440 f.; Ο 597 f. ἵνα νηυσὶ κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ | ἐμβάλοι; X 168 διωκόμενον περὶ τεῦχος#. – ‘Feuer rings um die Mauer, die steinerne’ hier metaphorisch für ‘voll entbrannter Kampf’; offenkundig einem anderen Kontext entnommen. 178 ~ (s.d.) Ο 133 καὶ ἀχνύμενός περ ἀνάγκη#, Ξ 128 καὶ ούταμενοί περ, ἀνάγκη#. 179 ~ 155 f. ἀμυνόμενοι ... | νηῶν, anders 142 ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν#, 227 ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν#; Z 486 μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ#.

- 180 πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρροθοι ἥσαν.
 σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
 ἐνθ' αὖ Πειριθόου υἱός, κρατερὸς Πολυποίτης,
 δουρὶ βάλεν Δάμασον κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
 οὐδὲ ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ διαπρὸ
 αἰχμὴ χαλκείη ρῆξ̄ ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ
 ἔνδον ἄπας πεπάλακτο, δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα·
 αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἔξενάριξεν.
 νιὸν δ' Ἀντιμάχοι Λεοντεὺς ὅζος Ἀρηὸς
 Ἰππόμαχον βάλε δουρὶ κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
 190 αὗτις δ' ἐκ κολεοῦ ἐρυσσάμενος ξίφος ὁξὺ
 Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον ἐπαΐζας δί' ὄμιλου
 πλῆξ αὐτοσχεδίην· δ δ' [ἄρ] ὕπτιος |οῦδει ἐρείσθη·
 αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα καὶ Ιάμενὸν καὶ Ὁρέστην
 πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
 195 δφρ' οἵ |τοὺς ἐνάριζον ἀπ' _ |ἐντεα μαρμαίροντα,
 τόφρ' οἵ Πουλυδάμαντι καὶ Ἐκτορὶ κοῦροι ἐποντο,
 οἵ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
 τεῖχός τε ρήξειν καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας,

180 ~ Σ 37 f. θεαὶ ... | πᾶσαι, ὅσαι (!) κατὰ βένθος ἀλὸς Νηρηΐδες ἥσαν; Φ 428 f. τοιοῦτοι νῦν πάντες, ὅσοι (!) Τρώεσσιν ἀρωγοί, | εἴεν; Λ 366 ἐπιτάρροθός ἐστι# (← ἐπίρροθος, s.d.), P 339 μάχης ἐπιτάρροθον εἶναι# u.ä. **181** ~ 244 u.ö.; Δ 447, Θ 61 #σύν ρ' ἔβαλον ρίνούς. **182** ~ 129. – Als ep. Fünfzehnsilbler lesbar, aber wohl nicht älter als der Kontext. **183** ~ Λ 144, 321, Υ 437 #δουρὶ βαλών; Υ 397 νύξε κατὰ κρόταφον κυνέης διὰ χαλκοπαρήου (!), ähnlich P 294. – Ionisch (silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν, -ου#). **184 ff.** ~ Υ 398 ff., Λ 96 ff. **184 f.** ~ Υ 398 f. ... ἀλλὰ δ' αὐτῆς | etc.; Λ 97 (s.d.) #ἀλλὰ δ' αὐτῆς ἥλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δέ; Φ 164 f. οὐδὲ διαπρὸ | ρῆξε σάκος. **186** = Υ 400, Λ 98. **187** ~ 193; Λ 422 αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα καὶ Ἐννομον ἔξενάριξε. **188** ~ Λ 123 #νίέας Ἀντιμάχοι δαΐφρονος, s.d.; Β 745, Ψ 841 Λεοντεὺς ὅζος Ἀρηὸς#. – Wohl nur aus Zufall fünfzehnsilbig. **189** ~ Ρ 15 Πάτροκλον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ύσμίνην, Η 14 #Ιφίνοον etc.; Ε 579 ἔγχει νύξε, κατὰ κληῆδα τυχήσας#. **190** ~ Ε 697 u.ö. #αὗτις δ(ε); Α 194 #ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῦ μέγα ξίφος; Ξ 496, Υ 284, Φ 116 ἐρυσσάμενος ξίφος ὁξύ#. **191** ~ Α 50 #ούρηας μὲν πρῶτον ἐπώχετο (u.ä.). **191 f.** ~ Ρ 293 f. ἐπαΐζας δι' ὄμιλου (!) | πλῆξ αὐτοσχεδίην κυνέης διὰ χαλκοπαρήου (!). **192** Vgl. Η 145, Λ 144 δ' δ' ὕπτιος οῦδει ἐρείσθη#. **193** ~ 187 bzw. 139; Π 415 αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύμαντα καὶ Ἀμφοτερὸν καὶ Ἐπάλτην. **194** = {Θ 277}, Π 418. Holodaktylus mit ion. /-s-/. **195 f.** ~ Ο 343 #δφρ' οἵ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' _ ἐντεα, τόφρα δ' Ἀχαιοί (s.d.); Π 279 σὺν _ ἐντεσι μαρμαίροντας#. **196 ff.** ~ 88 ff. **196** ~ 88 οἵ μὲν ἄμ' Ἐκτορ' (!) ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι. **197** = 89. **198** ~ 90 #τεῖχος ρήξαμενοι, 308 τεῖχος ἐπαΐζαι διά τε ρήξασθαι ἐπάλξεις; Ξ 47 #πρὶν πυρὶ νῆας ἐνιπρήσαι, I 653 πυρὶ νῆας#.

- [οἴ β'] ἔτι *μερμέριζον ἐφεστατοῖτες παρὰ τάφοι.
- 200 ὅρνις | γάρ σφιν ἐπελθε \περησέμεν*/ μεματῶσι,
 | αἰγετὸς \αῖθων/, ἐπ' ἀριστερὰ | λαφὸν ἐφέργων,
 | δαφοινὸν/ δράκοντα φέρων| _ ὄνυχεσσι πέλωρον
 | ζωφόν, ἔτ' ἀσπαίροντα, καὶ _ οὐ πω | λήθετο χάρημης.
 κόψε | γάρ | τὸν/ ἔχον|τα κατὰ στῆθος παρὰ δειρὴν
 | φαλεὶς ὀπίσσω/. δ δ' ἀπὸ | φέθεν | ἦκε χαμᾶζε
 ἀλγήσας ὀδύνῃσι, | μέσσοι/ δ' ἐν | κάββαλ' ὁμίλοι,
 αὐτὸς δὲ κλάγιξας πέτετοι _ πνοιῆς ἀνέμοιο.
 Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, | ώς/_ φίδον | αἰγόλον +δπφιν
 | κείμενον ἐνι μέσσοισι, Διφὸς τέρας \μεγάλοιο/.
- 210 δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἐκτορα εἶπε παραστάς:
 „Ἐκτορ, ἀεὶ μὲν πώς μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῆσιν
 ἐσθλὰ φραζομένω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε
 δῆμον ἔόντα παρεξ ἀγορευέμεν, | οὔτ' ἐνὶ βουλῇ
 οὔτ' | ἐνὶ πτολέμοι/, σὸν δὲ _ κράτος | αἰγὲν ἀφέξειν.
 νῦν αὖτ' | ἐκφερέω, ώς μοι _ δοκεῖ | ἔμμεν/ ἀριστα·
- 215

199 μερμήριζον 200 περησέμεναι 201 ύψιπέτης 202 φοινήεντα 204 αὐτὸν
 205 ἴδνωθεὶς ὀπίσω 206 μέσω δ' ἐνὶ mit vv.ll. ἐν, ἐγ- 208 ὅπως - +δπφιν Ed. West,
 überl. δφιν 209 αἰγιόχοιο 214 ποτ' ἐν πολέμῳ 215 εῖναι

199 ~ 52 #χείλει ἐφεσταότες (die Pferde, s.d.); Φ 206 #οἴ β' ἔτι (relativ). – Hauptsatz nach zwei Relativsätzen, im Hexameter mit pronominal wiederaufgenommenem Subjekt.
200-203 ~ 218-221. **200 ff.** ~ N 821 f. ώς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὅρνις | αἰετὸς ύψιπέτης· ἐπὶ δ' | ἵαχε λαὸς Ἀχαιῶν (s.d.); ο 160 f. ... | αἰετὸς ἀργῆν χῆνα φέρων ὄνυχεσσι πέλωρον. **200** (~ 218) Wie I 361 ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας#. **201 ~ 240** ἐπ' ἀριστερά. Vgl. O 690 αἰετὸς αἴθων#. **202** (220) Vgl. B 308 δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός#; φοινήεις nur hier. **203 ~ 221** #ζωόν; 393 ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης#, s.d. **204 ~ P 606** κατὰ στῆθος παρὰ μαζόν#; Γ 371, 396, Λ 26 δειρήν#. – Vgl. Φ 262 φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἀγοντα#; im Hexameter ion. αὐτὸν für anaphorisches τόν. **205 f.** Im Hexameter zweimal ion. /-s-/ statt /-ss-/. **205 ~ 221;** N 618 #ἰδνώθη δὲ πεσών (s.d.); Z 62 δ δ' ἔθεν ὕσατο χειρί#; Θ 134 u.ö. ἦκε χαμᾶζε#. Vgl. z.B. Π 403 #ἡστο ἀλείς. **206 ~ E 354** #ἀχθομένην ὀδύνησι; Θ 249 πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέι κάββαλε νεβρόν#. **207 ~ Ψ 367,** β 148 μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο#; Ω 342, α 98 u.ö. ἄμα etc. **208 ~ Ο 436** #Αἴας δ' ἐρρίγησε, 466 #Τεῦκρος etc.; wie Λ 459 Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ὅπως _ ἴδον αἴμ' Ὄδυσσηος, s.d. – 1. Vershälften ionisch verändert (ὅπως statt ώς, hier nicht die Alternative ἐπεί). **209 ~ Σ 507** #κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι; Ε 742, π 320 Διὸς τέρας αἰγιόχοιο#. Vgl. u.a. Z 304 Διὸς κούρη μεγάλοιο#, Ξ 417 Διὸς μεγάλοιο κεραυνός#. **210 = 60.** **211 ~ Γ 59,** Z 333, 382, N 775 #Ἐκτορ, ἐπεί; Ψ 648 #ώς μεν ἀεὶ (!) μέμνησαι. – Metrisch gekürztes ἀεί (ἄ), das den Digamma Schwund voraussetzt, nur hier und o 379. **212 ~ φ 319** ἐνθάδε δαινύσθω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε. **213** δῆμος in dieser Verwendung nur hier. **213 f. ~ Β 202** οὕτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὕτ' ἐνὶ βουλῇ. **215 ~ I 103,** N 735 αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ώς μοι _ δοκεῖ εῖναι ἀριστα (s.d.).

- μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν.
 ὥδε |γάρ \τελέεσθ'| ὁ Φίομαι, |εὶ ἐτεφόν| γε
 |Τρωσὶ δδ' ὅρινις ἥλθε \περησέμεν/ μεμαφῶ|σι,
 {Ιαὶ|τεφόδος \αἴ|θων/, ἐπ' ἀριστερὰ |λαφὸν ἐφέρ|γων,}
 220 |δαφοινὸν/ δράμοντα φέρων| _ ὀνύχεσσι πέλωρον
 |ζωφόν· ἄφαρ| δ' ἀφέηκε _ πάρος [φίλα] |Φοικί' ίκεσθαι,
 |ούδ' ἐτέλεσ|σε φέρων \δόμεν τέκεσσι/ |ἔφοισι.
 ώς ἡμεῖς, εἴ πέρ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
 ρήξομεθα σθένει μεγάλω, εἴξωσι δ' Ἀχαιοί,
 225 οὐ κόσμω παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα·
 πολλοὺς γάρ Τρώων καταλείψομεν, |ούς κεν Ἀχαιοῖ|οι
 χαλκῷ *δηῆσωσι/ ἀμυνόμενοι περὶ νηῆῶν.
 |ῶδε χ' ὑποικρίναιτ' |οἰωνιστής/, |δς σάφα θυμοῖ
 Φειδείη| τεράων| καί οἱ πειθοίατο λαοί.“
 230 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἵδων προσέφη κορυθαιόλος “Ἐκτωρ·
 „Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκέτ' ἔμοι φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
 οἰσθα καὶ ἄλλον μῆθον ἀμείνονα τοῦδε νοήσαι.

217 ἐκτελέεσθαι 218 Aristarch, Edd.; überl. ἐπῆλθε – περησέμεναι 219 öfters fehlend – ύψιπέτης 220 φοινήνεντα 222 δόμεναι τεκέεσσιν 227 δηῶσωσιν 228 θεοπρόπος

216 ~ ω 462 #μὴ ἴομεν; Λ 469 u.ö. #ἄλλ' ἴομεν, Ξ 128 #δεῦτ' ἴομεν; Ζ 84 #ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμενεθ(α), Β 801 ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι προτὶ ἄστυ, Γ 137 μαχήσονται περὶ σεῖο# (Iris zu Helena). 217 ~ Η 353 #ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι; Ο 292 #ώς καὶ νῦν ἔσσεσθαι ὅϊομαι; Θ 423, γ 122 εἰ ἐτεόν γε#. – Vgl. Α 204 τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι δῖω#, α 201 καὶ ώς τελέεσθαι δῖω#; wie Λ 834. 218-221 ~ 200-203. 218 ~ 200 #ὅρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε etc. 219 f. = 201 f. 221 ~ 203, 205; α 21 πάρος ἡν γαῖαν ίκεσθαι#, Ξ 286 πάρος Διὸς δόσσε ἰδέσθαι#. 222 ~ Α 108 ούδ' ἐτέλεσσας#, ν 212 ούδ' ἐτέλεσσαν#; α 433 u.ö. κτεάτεσσιν ἔοīσι(v)# gegenüber Π 265, Ρ 133, κ 61 οῖσι τέκεσσι(v)#. 223 ~ Β 328 #ώς ἡμεῖς (Kalchas); α 188 #ἐξ ἀρχῆς, εἴ πέρ τε, Μ 245 #εἴ περ γάρ τ(ε); Ν 679 πύλας καὶ τεῖχος ἐσάλτο#, Δ 34, Χ 99, 507 πύλας καὶ τείχεα, Θ 220, Λ 617, Ν 144, 167, 208 κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν#. – Vierzehnsilbig; die Parallelen stützen καὶ, nicht \ήδε/. 223 f. ~ 261 f. τεῖχος Ἀχαιῶν | ρήξειν; 90, 418 #τεῖχος ρήξαμενοι. 224 ~ Ν 193 #ῶσε δέ μιν σθένει μεγάλω (s.d.); Ρ 230 εἴξῃ δέ οἱ Αἴας#, Ω 100 εἴξε δ' Ἀθήνη#. 225 ~ ν 77 #κόσμω; Θ 474 u.ö. παρὰ ναῦφι(v); ι 261 f. οἴκαδε ιέμενοι ἄλλην δόδον, ἄλλα κέλευθα | ἥλθομεν. 226 f. ~ δ 257 πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναίκεϊ χαλκῷ. 227 ~ 142, 155, 243; Π 650 #χαλκῷ δηῶσῃ, Λ 153 (s.d.) #χαλκῷ δηῖόνωντες. 228 f. ~ Ζ 438 ἢ πού τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδώς; α 200 ff. μαντεύσομαι, ώς ἐνὶ θυμῷ | ἀθάνατοι βάλλουσι ..., | οὔτε τι μάντις ἐών οὕτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς. 228 Vgl. u.a. Ν 70 θεοπρόπος οἰωνιστής#. 229 ~ Α 79 Ἀργείων κρατέει καὶ οἱ πείθονται Ἀχαιοί, Ξ 93 καὶ οἱ πειθοίατο λαοί# (s.d.). 230 = Ρ 169, Σ 284; variabler Formelvers. 231 = Σ 285; ~ Η 357 #Ἀντῆνορ etc., s.d. 232 ff. = Η 358 ff. 232 ~ Ι 104 οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε (!) νοήσει, s.d.

εἰ δ' ἔτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
έξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὥλεσαν αὐτοί,
235 δὲ κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
βουλέων, ἃς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσε·
τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
πείθεσθαι· τῶν |οῦ τι μετατρέπομ' |οὺδ' ἀλεγίζω,
|εἴτ' ἐπὶ δειξί' ἵωσι _ \προτὶ |ἡγόα δῖαν/,
240 |εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ \προτὶ / _ ζόφον |ἡγερόγεντα.
＼άμμες / |δὲ μηγάλοι|ο Διγός πειθώμεθα βουλῇ,
δὲ πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι Φανάσσει.
εῖς οἰωνὸς ἀριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
|τίπτε σὺ \+δείδοας/ πόλεμον καὶ |δηϊοτῆτα;
245 εἴ περ γάρ τ' ἄλλοι γε |μὲν ἀμφὶ κτεινώμεθα πάντες
|νησὶ ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ _ δέος |ἔστ' ἀπολέσθαι,
|οῖς οὐ / κραδίῃ μενεδήλιος |ούδε μαχήμων.
|εἴ δὲ σὺ \?δηϊών/ ἀφέξεαι, |ἡγέ τιν' ἄλλον
|παρφάμενος |φέπεσσι/ ἀποστρέψεις πολέμοιο,
250 |αὐτίκ' ἐμῷ [ύπὸ] |δουρὶ τυπεὶς _ ἀπὸ θυμὸν δλέσσεις.“
|ῶς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, |τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο

239 πρὸς ἡῶ τ' ἡέλιον τε 240 τοὶ γε ποτὶ 241 ἡμεῖς 244 δείδοικας 245 περὶ¹
247 οὐ γάρ τοι 248 δηϊοτῆτος 249 ἐπέεσσιν

233, 235 Fünfzehnsilbig, aber wohl nicht älter als der Kontext. 233 ~ Σ 305 εἰ δ' ἔτεὸν παρὰ ναῦφιν ἀνέστη δῖος Ἄχιλλεύς; ψ 107 f. εἰ δ' ἔτεὸν δὴ | ἔστ' Ὁδυσεύς. – ἀπὸ σπουδῆς nur hier. 234 ~ Ο 69 #ἐκ τοῦ (!) δ' ἄν (!) τοι ἔπειτα, Σ 96 #αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα; Ζ 234, Τ 137 φρένας ἔξελετο Ζεύς#. – Ion. /-s-/ statt /-ss-/. 235 ~ Ξ 96, Σ 286 #δὲ κέλεαι; Ο 293 #Ζηνὸς (!) ἐριγδούπου (!); Κ 243, α 65 πῶς ἄν ἔπειτ' Ὁδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην. 236 ~ Α 273 #καὶ μέν μεν βουλέων (!) ξύνιεν; Β 112 (~ I 19, s.d.) σχέτλιος, δὲ πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν. – Ion. -έων mit Synizese. 237 ~ Ε 485 τύνη δ' ἔστηκας, ἀτὰρ οὐδὲ ἄλλοισι κελεύεις. 238 ~ Α 160 τῶν οὐ τι μετατρέπῃ οὐδὲ ἀλεγίζεις#. 239 ~ ι 26, ν 240 πρὸς (!) ἡῶ τ' ἡέλιον τε#; Ε 267 ὅσσοι ἔασιν ὑπ' _ ἡῶ τ' ἡέλιον τε#. Vgl. I 240 u.ö. ἡῶ δῖαν# 240 ~ Ψ 51 ύπὸ ζόφον ἡερόεντα#. 241 f. ~ Β 669 ἐκ Διός, δὲ τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει; Σ 366 σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις# (Hera). 243 ~ 142, 227; Ο 496 ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης#, s.d. 244 ~ 181, Η 29, Υ 124 πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα#. 245 ~ Δ 261 f. εἴ περ γάρ τ' ἄλλοι γε κάρη κομόωντες Ἄχαιοι | δαιτρὸν πίνωσιν. 246 ~ Τ 236 #νησὶν ἐπ' Ἀργείων; Α 515 #ἢ ἀπόειπ', ἐπεὶ οὐ τοι ἔπι δέος; ε 347 (~ θ 563) οὐδέ τι τοι παθέειν δέος οὐδὲ ἀπολέσθαι#. 247 ~ Γ 60 αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὡς ἔστιν ἀτειρής; Ν 228 καὶ γάρ τὸ πάρος _ μενεδήλιος ἱσθα#. 248 Vgl. Λ 799 u.ö. ἀπόσχωνται πολέμοιο#. 249 ~ Υ 256 ἀλκῆς δ' οὐ μ' ἐπέεσσιν ἀποστρέψεις μεμαῶτα. 250 Wie Λ 433 #ἢ κεν ... δλέσσης#, Π 861 #φθῆῃ ... δλέσσαι#. 251 = Ν 833, β 413 u.ö.

Φηχῇ |θεσπεσίῃ|· ἐπὶ δὲ Ζεὺς |τερπικέραυνος
 \δρσ' / ἀπ' Ἰδαίων ὄρέων | _ ἀνέμοιο θύελλαν,
 ἥ β' ἴθὺς νηῶν κονίην φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
 255 θέλγε νόον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἔκτορι κῦδος ὅπαζε.
 τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες ἡδὲ βίηφι
 ρήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
 κρόσσας μὲν πύριγων Φέρυον|, _ καὶ ἔ|ρειπον +έπάλιξις,
 στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον, ἀς ἄρ' Ἀχαιοὶ
 260 πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι |έχματα πύριγων·
 τὰς οἴ γ' |αύΦέρυον|, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
 ρήξειν. οὐδέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου,
 ἀλλ' οἵ γε ρίνοισι βοῶν φράξαντες ἐπάλξεις
 βάλλον ἀπ' αὐτάων δηίους ὑπὸ τεῖχος ιόντας.
 265 ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελευτιά|οντ' ἐπὶ πύριγων
 |πάντοσε φοιτήτην, μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν.
 ἄλλον |μειλιχίοις|, ἄλλον _ \στερε|Φοῖσι* Φέπεσ|σι/
 |νείκεον, δν| τινα [πάγχυ] μάχης _ μεθιέντα Φίδοι|εν·
 „ὦ φίλοι, Ἀργείων ὅς τ' ἔξοχος ὅς τε μεσήεις
 270 ὅς τε χερειότερος, ἐπεὶ οὐ πω |πάντες δμοῖοι

253 ὠρσεν 259 meist f.l. ἐμόχλευον 267 στερεοῖς ἐπέεσσι 270 v.l., Ed. West πως

252 ~ N 834 ἡχῇ θεσπεσίῃ, ἐπὶ δ' ἵαχε λαὸς ὅπισθεν; ξ 268, ρ 437 ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος#. 253 ~ Θ 170 τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὄρέων _ κτύπε μητίετα Ζεύς; Z 346, μ 288 u.ö. ἀνέμοιο θύελλα#. 254 ~ 453, s. d. – Fünfzehnsilbig, aber mit hiattilgendem νῦ ἐφελκυστικόν; κονίη zeigt metrisch gekürztes /i/. 254 f. ~ O 326 f. ἐν γὰρ Ἀπόλλων | ἕκε φόβον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἔκτορι κῦδος ὅπαζεν; 594 f. θέλγε δὲ θυμὸν | Ἀργείων. 256 ~ 135, 153; #τοῦ (!) περ δή auch Z 398, Λ 126, Ο 707. – Versvariante mit ion. -ου und dichtersprachl. τεράεσσι statt τέρασσι*. 257 ~ 12, 440 f. 258 ~ 444; 263, 308. 259 ~ Π 407 #πέτρη ἐπὶ προβλῆτι, κ 89 #ἀκταὶ δὲ προβλῆτες; das Denominativ μοχλέω nur hier. – Fünfzehnsilbig, mit ion. Augment. 259 f. ~ Φ 405 (λίθον ...,) τόν ρ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὖρον ἀρούρης, bzw. Ξ 410 θοάων ἔχματα νηῶν#. 261 f. ~ N 41 f. ἄβρομοι αὐτίαχοι· ἔλποντο δὲ (!) νῆας Ἀχαιῶν | αἱρήσειν (s.d.). – Kurze Endsilbe plus δέ im 4. Biceps, wie z.B. auch 399. 262 ~ Λ 504 οὐδ' ἄν (!) πω χάζοντο κελεύθου (!) δῖοι Ἀχαιοί, s.d. 263 ~ N 406 f. #τὴν ἄρ' ὅ γε ρίνοισι βοῶν καὶ νώροπι χαλκῷ | δινωτὴν φορέεσκε (den Schild). 264 ~ 276 δηίους; Ε 752, Η 340, 439 δί' αὐτάων, Χ 153 ἐπ' αὐτάων, immer an gleicher Versstelle; Δ 407 ὑπὸ τεῖχος ἄρειον#. – Anaphorisches αὐτός verrät den ionischen Dichter. 265 f. ~ 335; N 125 ὡς ῥα κελευτιόων γαιήοχος ὠρσεν Ἀχαιούς. 266 Nicht ὀτρύνοντ(ε)*. 267 f. ~ Δ 240 f. οὔς τινας αὖ μεθιέντας (!) ἴδοι ..., | τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν; Z 330 εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ (!) πολέμοιο. – Im alten Kontext von mehr als zwei Anführern. 269 ~ Β 79 u.ö. ὦ φίλοι, Ἀργείων ἱγήτορες ἡδὲ μέδοντες. – Suffixal gestrecktes μεσήεις# mit ion. /-s-/ nur hier. 270 ~ Β 248 σέο ... χερειότερον; Ε 441 ἐπεὶ οὐ ποτε φῦλον δμοῖον#.

275 \άνδρες/ |έν πολέμοι, νῦν ἔπλετο |Γέργον ἄπα|σι.
 καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που| γινώσκετε. |μή τις ὀπίσω
 τετράφιθω ποτὶ νῆσας| ὁμοκλητῆρος ἀκούσας,
 ἀλλὰ πρόσσω |Φίέμενοι| _ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
 αἴ κε Ζεὺς |πόρησι/ Ὄλύμπιος |ἀστεροπητής
 |Τρῶας +ἀποΓωσαμένους*/ _ προτὶ |Φάστυ δίεσθαι.“
 ώς τώ γε προβοῶντε μάχην ὕτρυνον Ἀχαιῶν.
 τῶν δ', ώς |τε νηιφάδες| χιόνος πίπτωσι θαμειαὶ
 |ῆματι χειμερίοι, ὅτ' _ ὕρτο/ |μητίεται Ζεὺς
 |+νειφέμεν, ἀνιθρώποισι πιφαυσκόμενος| [τὰ] Φά κηλα·
 |\λέξας*/ δ' ἀνέμους χέζει ἐμπεδον, ιόφρα καλύψῃ
 ύψηλῶν ὁρέων| κορυφὰς καὶ |πρώξονας ἄκρους
 |καὶ πεδία| \βρύοντα*/ καὶ _ ἀνδρῶν |πίξονα Γέριγα·
 καί τ' ἐφ' ἀλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκταῖς,
 |κῦμα δέ μιν| |πλάζον*/ ἐρύκεται, |ἄλλα τε πάντα
 ξείλυται καθύπερθ'|, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διέδος ὅμιθρος·

271 ἀνέρες 273 v.l. ἀκούων 274 v.l., Ed. West πρόσω - ἔσθε (τίεσθε) καὶ 275 δώ-
 ησιν 276 νεῦκος ἀπωσαμένους δηίους 279 τ' ὕρετο 281 κοιμήσας 283 λωτεῦντα;
 Aristarch, Edd. außer Ludwich λωτοῦντα 285 προσπλάζον

271 ~ E 861 #ἀνέρες ἐν πολέμῳ. 272 ~ P 623 #γινώσκεις δὲ καὶ αὐτός; φ 110 #καὶ δ' αὐτοὶ τόδε ἔστε. 272 f. ~ ζ 273 f. μή τις ὀπίσσω | μωμεύῃ; O 295 ποτὶ νῆσας; Ψ 452 ὁμοκλητῆρος ἀκούσας#. 274 ~ N 291 #πρόσσω (F)ίεσθε zeigt entweder /-s-/ statt /-ss-/ oder Hiatkürzung nach Digamma Schwund und /ϊ/ statt /ī/. 275 f. ~ Θ 287 f. αἴ κέν μοι δώῃ Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη | Ἰλίου ἔξαλαπάξαι; A 580 εἴ περ γάρ κ' ἐθέλησιν Ὄλύμπιος ἀστεροπητής. – Dichtersprachl. δώῃσι(v) nur hier und A 324. 276 ~ Π 45 #ώσαιμεν προτὶ ἄστυ; O 681 μέγα προτὶ ἄστυ δίηται# (die Pferde). Vgl. Θ 206 #Τρῶας ἀπώσασθαι (s.d.).
 277 ~ P 752 f. ώς αἰεὶ Αἴαντε μάχην ἀνέργον (!) ὀπίσσω | Τρώων; B 97 #κήρυκες βιόωντες ἐρήτυνον. – Junge Kontraktion, Verb im ion. Plural. 278 ~ 287; ähnlich 156.
 279 f. ~ Π 385 #ῆματ' (!) ὀπωρινῷ, ε 485 #ὕρη χειμερίη; Ξ 397 ὅτε τ' _ ὕρετο καιέμεν ὕλην#, s.d. 280 ~ O 97 #οῖα Ζεὺς κακὰ ἔργα πιφαύσκεται (Hera); O 58 τὰ (!) ἀ πρὸς δώμαθ' ἵκεσθαι#, Σ 451 περὶ μὲν τὰ (!) ἀ τεύχεα ἔσσε#. – Im Hexameter mit Artikel.
 281 ~ 25 f.; Π 524 #κοίμησον δ' ὀδύνας, Ξ 236 #κοίμησόν μοι Ζηνὸς ... ὅσσε (Hera). Vgl. Ξ 252 #ἵτοι ἐγὼ μὲν ἔλεξα Διὸς νόον (Hypnos). 282 ~ Θ 557, Π 299 ἐκ τ' ἐφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώνες ἄκροι. 283 ‘schwellende Wiesen’; ~ X 501 καὶ οἰῶν πίονα δημόν#; δ 318 ὅλωλε δὲ πίονα ἔργα#; λωτόεις nur hier. – Vgl. P 56 βρύει ἀνθεῖ λευκῷ# (Ölbaum). Im Hexameter eine junge Kontraktion. 284 ~ Ψ 374 #ἄψ ἐφ' ἀλὸς πολιῆς; τ 189 #ἐν λιμέσιν (!) χαλεποῖσι. – Holodaktylus mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν; der Ausgang -αις (!) sonst nur in πάσαις# χ 471 und als v.l. zu -ης, das (außer vor Vokal als +-ησ') ebenfalls nicht der epischen Norm entspricht. 285 ~ N 798 #κύματα παφλάζοντα; ion. προσ(!)-πλάζω sonst nur λ 583. 286 ~ E 91 #ἐλθόντ' ἔξαπίνης etc.

	ώς τῶν άμφοτέρω σε λίθοι \πέ τοντο/ θαμει αί, αὶ μὲν ἄρ' ἔσι Τρῶας, αἱ δ' <αῦτ> _ ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαι Φούς, βαλλομένων \τεῖχος δ' ύπερ _ πάντῃ/ δοῦπος ὁρώ ρει.		
290	οὐδ' ἂν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἐκτωρ τείχεος ἐρρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὄχηα, εἰ μὴ [ἄρ'] ψίδον ἔ δον Σαρπηδόνα μητίεται Ζεὺς ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ὡς βουσὶν ἔλιξιν. \αῖψα/ δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθε _ σχέτο πάντοσε Φί σην,		
295	καλὴν χαλκείην ἔξηλατον, ἥν ἄρα χαλκεὺς ἵλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ράψε θαμειάς χρυσείης ράβδοισι διηνεκέσιν περὶ κύκλον· τὴν [ἄρ'] ὅ γε πρόσιθε σχόμενος, _ δύο δοῦρε τινάσσων βῆ ρ' ἴμεν ὡς [τε] λέ φων *όρεστροφος/, ἴσις τ' ἐπιδευ ής		
300	[δηρὸν] ἔη +κρε φά ων, κέλεται δέ \μιν/ θυμὸς ἀγήνωρ μῆλων πειρή σοντα καὶ ἔσι _ πυκινὸν δόμον ἐλ θεῖν· εἴ περ γάρ χ' \εύ ρη παρὰ ?ση κοῖσι*/ βώτορας ἄν δρας σὺν κυσί καὶ δούρεσσι φυλάσσον τας περὶ μῆ λα,		
287 πωτῶντο 300 κρειῶν – ἔ	289 τὸ δὲ τεῖχος ὑπερ πᾶν (meist ύπερ) 302 εὗρησι παρ' αὐτόφι (Ed. West αὐτόθι)	294 αὐτίκα	299 ὀρεσίτροφος
287 f. ~ 159 f. 287 ~ 278 #τῶν δ(έ). – πωτάομαι nur hier, mit junger Kontraktion. 289 ~ I 573 f. τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας δῆμαδος καὶ δοῦπος ὁρώρει πύργων βαλλομένων. – Vgl. 177 #πάντῃ γάρ περὶ τεῖχος ὁρώρει (s.d.). Im Hexameter mit Artikel. 290 ff. ~ 120 f.; Λ 504 f. οὐδ' ἂν (!) πω χάζοντο κελεύθουν (!) δῖοι Ἀχαιοί, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, s. d. 290 ~ E 53 #ἀλλ' οὐ οἱ τότε γε; Δ 505 u.ö. (πρόμαχοι) καὶ φαίδιμος Ἐκτωρ#. 291 ~ N 124 καρτερός, ἔρρηξεν δὲ πύλας etc. (Parainese Poseidons). – Fünfzehnsilbig, aber wegen des Augments nicht alt. 292 ~ O 67 νιὸν ἐμὸν Σαρπηδόνα δῖον#. 293 ~ A 382 #ῆκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος; Λ 383 οῖ τέ σε πε φρίκασι λέ φονθ' ὡς μηκάδες αῖ γες; I 466 u.ö. (εἰλίποδας) ἔλικας βοῦς#. – Ionisch, mit hiattilgendem νῦ ἐφελκυ- στικόν. Die Parallelen stützen den Wortlaut und die metrische Struktur des belegten Verses; also wohl nicht für ehemaliges t\όρσ/ ἐπ' Ἀργείοισι, λέ φονθ' ὡς βό φεσσι/ Φέλιξι . 294 ~ 298; Φ 581 #ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἀσπίδα etc. (Antenor). 295 ~ φ 7 #καλὴν χαλκείην; O 309 ἀριπρεπέ', ἥν ἄρα χαλκεύς#. 296 f. Originäre Hexameter mit Ionis- men (je zweimal /-s-/ und νῦ ἐφελκυστικόν, -ης vor Konsonant); ράπτω und ράβδος nur hier in dieser Verwendung. 297 ~ 134 διηγεκέεσσι, s.d. 299 ~ ζ 130 ... ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθώς#; O 630 #αὐτάρ ὅ γ' ὡς τε λέων ὀλοόφρων (s.d.); P 61 #ώς δ' ὅτε τίς τε λέων ὀρεσίτροφος, ähnlich 1 292; E 481 δς κ' ἐπιδευής#. – ὀρεσι- (!) nur in diesem Kompositum; vgl. ὀρεσκώος (A 268, 1 155), Ὁρέσβιος (E 707). 299 f. ~ Λ 551 δ' δὲ κρειῶν ἔρατίζων# (Löwe), s.d. 300 ~ T 187, K 534, δ 141 κέλεται δέ με θυμός#, ζ 133 κέλεται δέ ἐ γαστήρ#; B 276, I 398 u.ö. θυμὸς ἀγήνωρ#. 301 = ζ 134; wie K 267 πυκινὸν _ δόμον ἀντιτορήσας# (s.d.), η 81 (~ 88) #δῦνε δ' Ἔρεχθῆος πυκινὸν δόμον. 302 'bei den Hürden', vgl. Σ 589 #σταθμούς τε ... ἵδε σηκούς#. – Im Hexameter anaphorisches (!) αὐτόφι. 303 ~ K 183 ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσωνται ἐν αὐλῇ (s.d.).			

305 Ιού̄ ρά τ' ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι,
 ἀλλ' ὅ γ' [ἄρ] ἡρῆπαξε μετάλιμενος, | ἡρῆ καὶ αὐτὸς
 ἔβλητ' ἐν πρώτοισι θοῇσι _ ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι·
 ὡς [ρά] τότ' |ἀντίθεον| Σαρπηδόνα |θυμὸς ἄνηκε
 |τεῖχος ἐπαΐξαι διά τε Φρήξασθαι +ἐπάλιξις.
 |αὐτίκα δὲ| Γλαῦκον \προτί_φη*/ παῖδ' |Ιππολόχοιο·

310 „|Γλαῦκε, τί| δὴ νῷ τετιμήμεσθα μάλιστα
 ἔδρη τε \κρέ|Φασσί* τε καὶ| _ πληθόν|τεσσι* δέπασσι/
 ἐν Λυκίῃ, πάντες δὲ θεοὺς ὡς εἰσορόωσι,
 καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
 καλὸν |φυταλιῆς| καὶ ἀρούρης |πυροφόρου|ο;
 τῶν νῦν |χρὴ Λυκίοι|σι μετὰ πρώτοισι |έόντε/
 |έστάμεν ἥδε μάχης καυστειρῆς |ἀντιβολῆ|σαι,
 ὅφρα τις ὡδ' εἴπη Λυκίων πύκα θωρηκτάων·
 'οὐ μὰν ἀκληεῖς Λυκίην κάτα κοιρανέουσιν
 ήμέτεροι βασιλῆς ἔδουσί τε πίονα μῆλα

315

309 προσέφη 311 κρέασίν τε ἵδε πλείοις δεπάσσιν 315 fast einhellig έόντας

304 ~ P 41 ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται; 110 ὁν ρά κύνες τε καὶ ἄνδρες
 ἀπὸ σταθμοῖο δίωνται (den Löwen). **305** ~ Λ 538 ῥῆξαί τε μετάλμενος. **306** ~ Λ 675
 ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς _ ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι (Nestor). **307** ~ E 663, 692, Z 199 ἀντίθεον Σαρπηδόνα; formelhaftes θυμὸς ἄνηκε(v)# sonst immer in direkter Rede (Z 256, H 25, K 389, Φ 395, X 252). **308 f.** Vielleicht nur scheinbar alt. **308** ~ 257 f., 261 ff.;
 90 #τεῖχος ρήξαμενοι, 410 f. μοι ... | μούνω ρήξαμένω (Sarpedon), 440 ρήγνυσθε δὲ τεῖχος# (Hektor); ο 322 πῦρ τ' εῦ νηῆσαι διά τε ξύλα δανὰ (!) κεάσσαι. **309** ~ 387, s.d.;
 Λ 510 αὐτίκα δ' |ἴδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον (s.d.), ähnlich Δ 256, P 484, 500, Φ 330, μ 278. **310** ~ Φ 436 #Φοῖβε, τίη δὴ νῷ διέσταμεν (Poseidon); I 38 τετιμῆσθαι περὶ πάντων#. **311** = Θ 162. Vgl. 18 παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι | σίτου καὶ κρειῶν;
 Ο 86 καὶ δεικανόωντο δέπασσιν#. – Im Hexameter τε ἵδε, wie immer mit Hiat. **312** ~ γ 48 εὔχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι; θ 173 (~ η 71) θεὸν ὡς εἰσορόωσιν#. – Nicht für altes †\θεώ/ ὡς |εἰσοράου|σι#, weil vor ὡς keine kurze Endsilbe stehen dürfte. **313 f.** ~ Z 194 f. καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος _ τάμον ἔξοχον ἄλλων | καλόν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὅφρα νέμοιτο (Bellerophontes). **313** ~ β 167 #οὶ νεμόμεσθ' |Ιθάκην; Z 34 f. ναῖε δὲ Σατνιόντος ἔϋρρείταο παρ' ὄχθας | Πήδασον αἰπεινήν ο.ä., Φ 337 (in der Troas) Ξάνθοιο παρ' ὄχθας#. **314** ~ Ξ 122 f. ἄρουραι | πυροφόροι. **315 f.** ~ Δ 341 f. σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἔόντας (!) |έστάμεν etc. (Agamemnon). **315** ~ 321, s.d. **317-321** Originäre ionische Hexameter, darin (F)eίπειν ohne Digammawirkung, Plural statt Dual. **317** ~ H 300 ὅφρα τις ὡδ' (!) εἴπησιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε, aber Z 479 καὶ ποτέ τις (F)eίποι ‘πατρός γ’ _ ὅδε πολλὸν ἀμείνων’ (beidemal Hektor); Ο 689, 739 Τρώων ... πύκα θωρηκτάων#. **318** ~ N 414 #οὐ μὰν αὖτ' ἄτιτος κεῖτ' |Ἀσιος; α 247 ο.ö. |Ιθάκην κάτα κοιρανέουσι#. **319** ~ Π 244 #ήμέτερος θεράπων, κ 436 #ήμέτεροι ἔταροι; γ 480 οἴα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆς#; ι 217 ο.ö. πίονα μῆλα#.

- 320 οῖνόν τ' ἔξαιτον μελιηδέα· ἀλλ' ἄρα καὶ ἵς
 ἐσθλή, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι μάχονται.[#]
 |ῶ πέπον, εἴ| μὲν γὰρ πόλεμόν λγε/ |τόνδε φυγόντε
 αἰ̄fεὶ δὴ μέλ|λοιμεν +ἀγή|ροέ τ' |ἀθανάτω| τε
 ἔσσεσθ', |οῦτέ κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην
 325 |οῦτέ κε σὲ| στέλλοιμι μάχην ἐς |κυδιάνειραν·
 νῦν δ', ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφεστᾶσιν θανάτοιο
 μυρίαι, ἀς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν οὐδὲ ὑπαλύξαι,
 ἴομεν, ἡε τῷ εὐ̄χος ὁρέξομεν, ἡε τις ἥμιν.“
 ώς λφάτ', οὐδὲ |Γλαῦκος ἀπο|_τράπετ' |ούδ' ἀπίθη|σε·
 330 τὼ δ' ἰθὺς βῆ|την, Λυκίων| _ μέγα |Φέθνος ἄγον|τε.
 τοὺς δὲ ἴδων ρίγησ' νιός Πετεῶ Μενεσθεύς·
 τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἵσαν κακότητα φέροντες·
 πάπτηνεν δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο
 ἡγεμόνων, ὃς τίς οἱ ἀρὴν ἐτάροισιν ἀμύναι.
 335 |νόησε δ'/ Αἴ|αντε δύω|, _ πολέ|μοι' ἀκορή|τω,
 έσταότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἴόντα,

322 περὶ – v.l. φυγόντες 323 ἀγήρω 329 ἔφατ' 335 ἐς δ' ἐνόησ'

320 ~ Λ 668 f. οὐ γὰρ ἐμὴ ἵς | ἔσθ' οἴη πάρος ἔσκεν; σ 3 f. οὐδέ οἱ ἵν | οὐδὲ βίη; ἔξαιτος sonst nur β 307, ε 102, τ 366. 321 ~ 315; Ε 536, Υ 338 μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι#. 322-325 Der Tradition entnommene Dualpassage. 322 Vgl. X 487 ἦν περ γὰρ πόλεμόν γε φύγῃ _ πολύδακρυν Ἀχαιῶν (Andromache). – Im Hexameter das Präverb (?) περί zur Füllung des 4. Biceps. 323 f. ~ P 444 θνητῷ, ὑμεῖς δ' ἔστὸν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε (Zeus zu den Pferden Achills); Θ 538 f. εἰ γὰρ ἐγών ὡς | εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήρως ἥματα πάντα (Hektor). 324 ~ Ι 709 καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι# (s.d.). 325 ~ Δ 294 οὓς ἐτάρους στέλλοντα καὶ _ δτρύνοντα μάχεσθαι; Δ 225 ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν. 326 f. ~ B 834, Λ 332 κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο#; Λ 451 φθῆ σε τέλος θανάτοιο _ κιχήμενον, οὐδὲ ὑπάλυξας (s.d.); δ 512 σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἡδ' ὑπάλυξεν. 328 ~ Ν 327 #εἴδομεν, ἡε τῷ etc., s.d. 329 ~ 364, Β 166 u.ö. #ώς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε; anders K 200 f. ὅθεν αὐτὶς ἀπετράπετ' ὅβριμος "Εκτωρ | δλλὺς Ἀργείους (s.d.). – Freie Variante des Formelverses, vielleicht nur scheinbar alt. 330 ~ P 492 τὼ δ' ἰθὺς βήτην βοέης (!) εἰλυμένω ὕμους. 331 ~ Ε 596, Λ 345 (s.d.) τὸν δὲ ἴδων ρίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομῆδης; B 552 τῶν αὐθ' ἡγεμόνευ' νιός _ Πετεῶ Μενεσθεύς. – Alte Vershälften, neu kombiniert. 332 f. Ionisch (-ou vor Konsonant, πρός, silbenschließendes νῦ ἔφελκυστικόν, (F)ιδεῖν ohne Digamma-Wirkung). 332 ~ Α 494 καὶ τότε δὴ πρὸς "Ολυμπὸν ἵσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες; ψ 238 κακότητα φυγόντες#. 333 ~ 122 εἴ τιν' ἐταίρων#; P 84 #πάπτηνεν (!) δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ στίχας. 334 ~ ο 35 ἀθανάτων ὃς τίς σε φυλάσσει τε ῥύεται τε; Ο 736 (τεῖχος) δ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι#, v.l. ἀλάλκοι# (s.d.). 335 ~ Φ 527 #ἐς δ' ἐνόησ' Ἀχιλῆα πελώριον, Ω 700 f. φίλον πατέρ' εἰσενόησεν# (~ λ 572 εἰσενόησα#), sonst das Simplex; B 406 u.ö. Αἴαντε δύω; Ζ 479 ἀπειλάων ἀκόρητοι# u.ä. 336 ~ 367 #έσταότες (!), s.d.; Α 391 νέον κλισίηθεν ἔβαν, Τ 288 ἐγὼ κλισίηθεν ἰοῦσα#. – Am Versanfang Plural statt Dual.

|έγγυθεν· ἀλλ’| οὐ πώς Φοί \ῆν/ _ +βοῇσαντι* γεγωνεῖν·
 τόσσος |γάρ κτύπος ἥ|εν, ἀὕτη δ’ ιούρανὸν ἵκε,
 βαλλομένων σακέων τε καὶ ἵπποκόμων τρυφαλειῶν
 340 καὶ πυλέων· πᾶσαι γὰρ ἐπώχατο, τοὶ δὲ κατ’ αὐτὰς
 ιστάμενοι πειρῶντο βίη ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
 |αἴψα δ’ ἐπ’ Αἴαντα +προΐη κήρυκα Θοώ|την·
 „\ίθι, |διε Θοῶ|τα, θέ|ων Αἴαντε κάλεσ|σον
 |ἀμφοτέρω|, |τὸ γάρ κ’ εἴη/ _ ὅχ’ ἄριστον ἀπάν|των,
 345 [εἴη,] ἐπεὶ τάχα |τῆδε τετεύ|ξεται |αἰπὺς ὀλεθρος;
 ὡδε γάρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἵ τὸ πάρος περ
 ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατεράς ύσμίνας.
 |εἰ δέ \?ποθεν/| καὶ κεῖθι πόνος καὶ |νεῖκος ὅρω|ρε,
 ἀλλ’ [περ] οἴ|Φος ἵτω Τελαμώνιος |ἄλκιμος Αἴας,
 350 καὶ Φοί |Τεῦκρος ἄμα| σπέσθω _ \τοξοσύνης*| εῦ/ |Φειδώς.“
 ώς ἔφατ’, οὐδ’ ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
 βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,

337 ἔην βώσαντι 340 Aristarch, Edd.; vv.ll. πάσας, ἐπώχετο, ἐπώχετο 342 Zenodot,
 Ed. West Αἴαντε 343 ἔρχεο – meist Αἴαντα; Zenodot, Ed. West Αἴαντε 344 μὲν μᾶλ-
 λον· δὲ γάρ κ’ 348 σφιν 350 meist ἄμ’ ἐσπέσθω – τόξων εῦ 352 meist κατὰ

337 Vgl. ε 400 u.ö. δσσον τε γέγωνε βοήσας#. – Im Hexameter mit junger Kontraktion.
 338 ff. ~ 36 f. κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων | βαλλομέν(α); Π 105 #πήληξ βαλλομένη
 κανάχην ἔχε. 338 ~ Υ 66 #τόσσος ἄρα κτύπος ὥρτο; B 153 f. ἀὕτη δ’ ούρανὸν ἵκεν |
 οἴκαδε ιεμένων. 339 ff. Originäre Hexameter mit Ionismen: -έων und -ῶν statt -άων;
 πειρῶντο und ἐπώχατο (wenn zu ἀνοίγω < *ἀν-οΦείγω) mit auffallend junger Kontrak-
 tion; anaphorisches αὐτός. 339 ~ Π 338 #ἵπποκόμου (!) κόρυθος φάλον ἥλασεν (!).
 340 ~ δ 451 πάσας δ’ ἄρ’ ἐπώχετο (Quelle der vv.ll.). 340 f. ~ 469 f. οἵ δὲ κατ’ αὐτὰς |
 ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας ('die Tore selbst'). 342 ~ (u.a.) θ 399, σ 291 πρόεσαν κήρυκα
 ἔκαστος#. 343 Wie Ο 54 ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσσον, s.d.; vgl.
 #βάσκ' ίθι Ο 158 (s.d.), #ἄλλ' ίθι Α 32 u.ö., ἄλλ' ίθι νῦν B 163 u.ö. 343-350 ~ 356-363.
 344 (357) ‘beide (dieses Namens)’; ~ Ψ 9, ω 190 δ (!) γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων#; Υ 243 δ
 γὰρ κάρτιστος ἀπάντων#; μὲν μᾶλλον nur hier. Vgl. Π 457, 675, ω 296 τὸ γὰρ _ γέρας
 ἐστὶ θανόντων# u.ä. 345 ~ 358 (κεῖθι). 346 f. (359 f.) ~ P 512 f. τῆδε γὰρ ἔβρισαν (!)
 πόλεμον κάτα δακρυόντα | ‘Εκτωρ Αίνείας θ’, οἵ Τρώων εἰσὶν (!) ἄριστοι; hier wie dort
 im ion. Plural. 346 (359) ~ Ν 101, Ξ 131 u.ö. οἵ τὸ πάρος περ#. 347 (360) ~ Ν 684
 #ζαχρηεῖς γίνοντο μάχῃ (s.d.); Φ 465 #ζαφλεγέες τελέθουσιν, Ι 441 ἀριπρεπέες τελέ-
 θουσιν#; B 345 u.ö. κατὰ κρατεράς ύσμίνας#. 348 ~ 361, s.d. Vgl. η 204 #εἰ δ’ ἄρα τις,
 Λ 171 #ἔνθ’ ἄρα δή. – Im Hexameter pluralisches σφιν. 349 (362) ἀλλά περ kommt
 sonst nicht vor. Die durch ἄλκιμος erweiterte Namensformel nur hier. 350 (363) Wie
 B 718, Δ 196 (= 206). 351 = Δ 198. Ionisch (Augment, hiattilgendes νῦ ἐφελκυστικόν).
 352 ~ 12, 257 τεῖχος Ἀχαιῶν vor bD, s.d.; Λ 617 βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας
 Ἀχαιῶν, Δ 199 βῆ δ’ ιέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων u.ä. – Leicht restituierbar,
 aber eine kontextgebundene Versvariante.

- 355 |στῇ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιών, εἴθαρ δὲ *ποταύ|δα/-
 „Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
 ἡνώγει Πετεῶδιοτρεφέος φίλος νιός
 [κεῖσ'] ἵμεν, ὕδρα πόνοικο μίνυνθά περ \άν|τήσητον*/,
 |ἀμφοτέρω|, \τὸ γάρ κ' εἴη/ _ ὅχ' ἄριστον ἀπάν|των,
 [εἴη,] ἐπεὶ τάχα |κεῖθι τετεύξεται |αἰπὺς ὅλεθρος·
 ὥδε γάρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἵ τὸ πάρος περ
 ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
 |εὶ δὲ καὶ ἐνθάδε περ \πόνος/ καὶ |νεῖκος ὅρω|ρε,
 ἀλλ' [περ] οἴ̆ος ἦτω Τελαμώνιος |ἄλκιμος Αἴας,
 καί Φοί |Τεῦκρος ἄμα| σπέσθω _ \τοξοσύνης*| εῦ/ |ειδώς.“
 ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
 αὐτίκ' Όιλιάδην ἐπεα πτερόεντα προσηύδα·
- 360 „Αἴαν, |σφῶϊ μὲν αὐ|θι, [σὺ] καὶ _ κρατε|ρὸς Λυκομῆ|δης,
 \έστα|φότ' Αργείους/ ὁτρύνετον |Φίφι μάχεσ|θαι,
 |αύτὰρ ἐγὼ| κεῖσ' εἴμι \άντιά|ων/ πολέμοιο·
 |αῖψα δ' \έλεύ|σομ'/ αὗτις, \έπει κ'/ εῦ |τοῖς ἐπαμύ|νω.“
 ὥς ἡρα/ φωνή|σας ἀπόβη| Τελαμώνιος Αἴας,
 καί Φοί |Τεῦκρος ἄμ' \έλιθε/ κασίγνη|τος καὶ ὅπατ|ρος·
 τοῖς δ' ἄμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
- 365 353 προσηύδα 356 ἀντιάσητον 357 μὲν μᾶλλον ὅ γάρ κ' 361 πόλεμος 363 meist
 ἄμ' ἐσπέσθω – τόξων ἔս 367 ἐσταότες Δαναοὺς 368 καὶ ἀντιόω 369 ἐλεύσομαι –
 ἐπὴν 370 ἄρα 371 ἦε (meist f.l. ἦε)

353 ~ P 707 #στῇ δὲ παρ' Αἰάντεσσι θέων, etc. 354 = Δ 285; ~ O 330 τὸν μὲν Βοιωτῶν ἡγήτορα χαλκοχιτώνων (s.d.). 355 f. ~ H 386 f. ἡνώγει Πρίαμός τε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγανοὶ | εἰπεῖν; Δ 338 ὃ νιέ (!) Πετεῶδιοτρεφέος βασιλῆος. 356 ~ 368 #αύτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἴμι; N 290 νηδύος ἀντιάσει (!), s. d. – Vgl. 368 ἀντιόω πολέμοιο# und Parallelen. Im Hexameter ion. /-s-/ statt /-ss-/. 357 = 344. 358 ~ 345 (τῆδε). 359 f. = 346 f. 361 ~ 348, s. d.; H 204 εὶ δὲ καὶ Ἐκτορά περ φιλέεις καὶ κήδεαι αὐτοῦ (!), I 227 #ἡδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν; B 797 πόλεμος δ' _ ἀλίαστος ὅρωρεν#. 362 f. = 349 f. 364 f. ~ Δ 68 f. ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. | αὐτίκ' Ἀθηναίην etc., ähnlich B 441 f.; anders Θ 351, T 341 #αῖψα δ' Ἀθηναίην etc., bzw. Λ 516 f. mit #αύτίκα δ' ὃν ὀχέων ἐπεβήσετο (s.d.). 366 ~ Λ 384 u. ö. κρατερὸς Διομήδης#. Wie I 48 #νῶι δ', ἐγὼ Σθένελός τε, s. d. 366 f. ~ Δ 286 f. σφῶϊ μέν, οὐ γάρ (!) εοικ' ὁτρυνέμεν, οὐ τι κελεύω· | αὐτῷ γάρ μάλα λαὸν ἀνώγετον (!) ἵφι μάχεσθαι (Agamemnon zu den Αἴαντε). – Im Hexameter ohne Digammawirkung. 368 = N 752; ~ N 214 f. πολέμοιο ... | ἀντιάαν. 369 Wie N 753 ... τοῖς ἐπιτείλω# (Hektor). 370 Wie Z 116, 369, P 188 ... _ κορυθαιόλος Ἐκτωρ# u. ä. 371 ~ 350, 363; Λ 257 κασίγνητον καὶ ὅπατρον#. – Im Hexameter eine kontrahierte Augmentform, wie sonst nur in der Odyssee: ἦε σ 257, ἦεν σ 253, τ 126, ν 89. 372 f. Fünfzehnsilbig, aber jeweils mit ion. -ou vor Konsonant. 372 ~ B 524, 747 #τοῖς δ' ἄμα, ebenfalls von zwei Personen; φ 362 #πῆ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις.

- εῦτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο
τείχεος ἐντὸς ιόντες, ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο,
375 |οὶ δ' ἐπάλιξις βαῖνον ἐρεμνῇ λαίλαπι θῖσοι
 |ἴφθιμοι Λυκίων | ἡγήτορες | ἥδε μέδοντες·
 σὺν δ' ἔβαλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὥρτο δ' ἀϋτή.
 Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος | ἄνδρα κατάκτα,
 Σαρπήδοντος ἑταῖρον, Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
380 μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών, ὅ ρά τείχεος ἐντὸς
 κεῖτο μέγας παρ' ἐπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κέ μιν ρέα
 χείρεσσ' ἀμφοτέρης ἔχοι ἀνήρ, οὐδέ μάλ' ἥβῶν,
 οἵοι | νῦν βροτοί εἰσ' | δ' [ἄρ] ὑψόθεν | ἔμβαλ' ἀξεύρας,
 θλάσσε δ' | ἀμφίφαλον/ κυνέην, σὺν δ' | ὁστέξ ἄραιξε
385 | πάντ' ἄμυδις | κεφαλῆς· δ' [ἄρ] _ ἀρνευτῆρι ξεφοικώς
 | κάππεος' ἀφ' ύψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὁστέα θυμός.
 Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον, κρατερὸν παῖδ' Ἰππολόχοιο,
 ἰῷ ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ύψηλοῖο,
 ἢ ρ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα, παῦσε δὲ χάρμης.

382 v.l. φέροι 384 τετράφαλον

373 f. ~ Z 392 εῦτε πύλας ἵκανε διερχόμενος μέγα ἄστυ; Ο 331 τὸν δὲ Μενεσθῆος μεγαθύμου (!) πιστὸν ἑταῖρον, s.d. 374 ~ 380; X 85 #τείχεος ἐντὸς ἐών. 375 ~ I 588 f. τοὶ δ' ἐπὶ πύργων | βαῖνον Κουρῆτες; Y 51 αὖ δ' Ἀρης ἐτέρωθεν, ἐρεμνῇ λαίλαπι θῖσος.
 376 ~ 417, Π 659 ίφθιμοι Λύκιοι; Ξ 144 Τρώων ἡγήτορες ἥδε μέδοντες#. 377 ~ 181 #σὺν δ' ἔβαλον ... πόλεμον; Γ 433, Y 257 μαχέσασθαι (!) ἐναντίον; Ο 312, Y 374 ὥρτο δ' ἀϋτή#. 378 ~ N 170 #Τεῦκρος δέ etc. (s.d.); Ξ 511 Αἴας ρά πρώτος Τελαμώνιος Ὑρτιον οὗτα. 379 ~ 392 #Σαρπήδοντι, Ψ 800 -δοντος (sonst Σαρπηδόνος usw.); Ο 446 #Πουλυδάμαντος ἑταῖρον; E 547, Π 594, 818 -κλῆα μεγάθυμον#. – Improvisierter Hexameter mit metrisch angepasster Namensform. 380-383 ~ E 302 ff., Y 285 ff. χερμάδιον ... | ..., δ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν, | οἵοι νῦν βροτοί εἰσ'. δ δέ μιν ρέα πάλλε καὶ οἴος.
 380 ~ I 499 μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών· τόσσον γὰρ ἦσιν; Π 735 #μάρμαρον ὀκριόεντα. – Der instrumentale Dativ auf -ω ist wie ein alter Lokativ auf + -oi behandelt; s. auch 388.
 381 ~ Y 101 οὐ κε μάλα ρέα (!) #. – Ion. ρέα mit Synizese, nicht ρεῖα bzw. +Φρῆα. 382 ~ Π 704 #χείρεσσ' ἀθανάτησι; Ω 565, ψ 187 βροτός (...), οὐδέ μάλ' ἥβῶν (!) #. – Dichtersprachlich, am Schluss eine junge Kontraktion. 383 ~ 449. 384 ~ E 307 #θλάσσε δέ οἱ κοτύλην; Ψ 673 σύν τ' ὁστέξ ἄράξω#. Vgl. E 743 (Athene), Λ 41 (Agamemnon) κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον; τετράφαλος nochmals X 315. 385 f. ~ Π 742 f. δ' δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικῶς | κάππεος' ἀπ' εὐεργέος (!) δίφρον (!), λίπε δ' ὁστέα θυμός, ähnlich μ 413 f. ... | κάππεος' ἀπ' ἱκριόφιν. 386 ~ Θ 213, Φ 529, X 447, Ω 735 ἀπὸ πύργου (!) #. – Eine von drei ionischen Versvarianten, in diesem Fall mit doppeltem -ou vor Konsonant. 387 ~ 309, s.d. 388 ~ Π 511 f. ἔλκος, δ δή μιν Τεῦκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ιῷ | τείχεος ύψηλοῖο; Λ 476, 664 (s.d.) #ἰῷ (!) ἀπὸ νευρῆς. – Im Hiat gekürztes -ω, s. zu 380. 389 ~ Π 312, 400 στέρον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λῦσε δὲ γυῖα; Ρ 602 μεγαθύμου (!), παῦσε δὲ χάρμης#.

- 390 ἄψ δ' ἀπὸ τείχεος ἀλτο λαθών, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν
 βλήμενον ἀθρήσει καὶ εὐχετόωτ' ἐπέεσσι.
 Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο Γλαύκου ἀπιόντος,
 αὐτίκ' ἐπεὶ τ' ἐνόησεν· ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης,
 ἀλλ' ὅ γε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχῆσας
 395 νύξ, ἐκ δὲ \σπάσσ*/ | ἔγχος· δ' δὲ| +σπόμενος πέσε δου|ρὶ^o
 πρηνής, ἀμφὶ |δὲ [οἰ] βράχε τεύ|χεα |ποικίλα χαλ|κῷ.
 Σαρπηδῶν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἐλὼν χερσὶ στιβαρῆσιν
 ἔλχ', ἥ δ' ἐσπετο πᾶσα διαμπερές· αὐτὰρ ὑπερθε
 τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
 400 τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ' δ' μὲν ίῷ
 βεβλή|κει τελαμῶ|να περὶ στή|θεσσι φα|ζειν|ὸν
 |ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνε
 παιδὸς ἔοῦ, μὴ νηυσὶν ἐπὶ +πρυμνῆσι δαμείη·
 Αἴας δ' |ἀσπίδα \νύξ/| ἐπάλμενος, |ιούδὲ δια|πρὸ
 405 ἥλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
 χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος· |ιούδ' δ' γε πάμ|παν
 |χάζετ', ἐπεύ| Foi θυμὸς \Fέλπετο/ |κῦδος ἀρέσθαι.

395 ἐσπασεν – δ' ἐσπόμενος 404 νύξεν – Aristarch, Edd.; meist ἥ δὲ 406 meist
 χώρησαν 407 ἐέλπετο

390 ~ O 541 #στῇ δ' εὐράξ σὺν δουρὶ λαθών; Π 733, 755 ἀφ' ἵππων ἀλτο χαμᾶζε#; K 367
 ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων#. **391** ~ Ξ 334 #εὔδοντ' ἀθρήσειε. **392** ~ 379
 #Σαρπήδοντος, s.d.; N 417 u.ö. ὃς ἔφατ'. Ἀργείοισι δ' ἄχος – γένετ' εὐξαμένοιο. – Als ep.
 Fünfzehnsilbler lesbar, aber wohl nicht alt. **393** ~ 143, 203, 389. Die Partikelkombinationen
 αὐτίκ' ἐπεὶ τ(ε) (!) und ὅμως (!) δ' οὐ nur hier; üblich ist #X ως (οὖν) ἐνόησε(v)
 am Satzanfang, wie z.B. Γ 21, Λ 284. – Formal leicht restituierbar, aber außerhalb der
 epischen Norm. **394** ~ 189, s.d.; N 411 #ἀλλ' ἔβαλ' Ἰππασίδην 'Υψήνορα (s.d.).
395 ~ N 178 bzw. 570, s.d. **396** ~ N 181, Ξ 420. **397** ~ δ 506 τρίαιναν ἐλὼν χερσὶ στι-
 βαρῆσιν#, ähnlich Θ 84. – Fünfzehnsilbig, aber zum Folgenden gehörig. **398** ~ 446 u.ö.
 αὐτὰρ ὑπερθε(v)#; Γ 376 κεινὴ δὲ τρυφάλεια (!) ἄμ' ἐσπετο χειρὶ παχείη. **399** ~ 411,
 418, Ο 260, 357 (θέσθαι ...) κέλευθον#. – Originärer ion. Hexameter, in dem δέ bezüglich
 der Hermannschen Brücke wie τε behandelt ist; ebenso 68, 186, 261, 405. **400-404** ~
 N 584 f. τὼ δ' ἄρ' ὁμαρτήδην δ' μὲν – ἔγχεϊ δύνοντι | ἔτ' ἀκοντίσσαι, δ' ἀπὸ νευρῆφιν
 δῖστῳ. **400** ~ φ 188 τὼ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἄμ' ἀμφω. **401** ~ P 606
 #βεβλήκει θώρηκα u.ä. **401 f.** ~ B 388 f. τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσφιν | ἀσπίδος ἀμφι-
 βρότης. **402** ~ Δ 11 κῆρας ἄμυνει# (Aphrodite). **403** ~ A 496 #παιδὸς ἔοῦ, Σ 71 παι-
 δὸς ἔοιο# (Subjekt: Thetis); N 762, Ξ 65, Ο 248 νηυσὶν ἐπὶ +πρυμνῆσι(v). – Ion. -ου vor
 Konsonant. **404 f.** ~ H 260 f. #Αἴας δ' ...: ἥ δὲ διαπρὸ | ἥλυθεν etc.; P 49, X 327 ἀντικρὺ
 δ' ἀπαλοῖο δί' αὐχένος ἥλυθ' ἀκωκή. **405** (H 261) Im 4. Biceps eine kurze Endsilbe
 plus δέ, demnach kein alter Vers (s. zu 399). **406** ~ Ψ 730 κίνησεν (!) δ' ἄρα τυτθὸν
 ἀπὸ χθονός, οὐδ' ἔτ' ἄειρεν; Ο 655 νεῶν (!) μὲν ἐχώρησαν, Π 629 #νεκροῦ (!) χωρήσουσι.
406 f. ~ Σ 160 ὄπισω δ' οὐ χάζετο πάμπαν#. **407** ~ 174, s.d.

κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἔλιξάμενος Λυκίοισιν·
 „[ῶ] Λύκιοι, τί \ρ'/ | ὥδε μεθί|ετε |θούριδος ἀλικῆς;
 410 |ἀργαλέον| [δέ] μοί ἐστι, καὶ _ ἴφθιμω περ ἐόν|τι,
 μούνω |Φρηξαμένω| θέσθαι _ παρὰ |νησὶ κέλευ|θον.
 |ἀλλ' ἐφομαρτεῖτε· \πλειόνων/ τοι |Φέργον ἄμεινον.“
 ὡς \φάσθ', |οἱ δὲ |Φάνακτος ὑποδδεί|σαντες ὁμοικλήν
 μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα·
 415 |Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας
 τείχεος ἐντοσθεν. μέγα δέ σφισι |φαίνετο |Φέργον·
 |οῦτε γὰρ |φιθιμοι Λύκιοι Δαναῶν| \δύναντο/
 τείχος |Φρηξάμενοι θέσθαι _ παρὰ |νησὶ κέλευ|θον,
 |οῦτέ ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους| \δύναντο/
 420 |τείχεος ἄψ| Φώσασθαι, ἐπεί \ρα/ |πρῶτα πέλασθεν,
 ἀλλ' ὡς τ' ἀμφ' οὐροισι \δύων _ ἄνδρε/ |δηριάεσθον,
 μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιξύνω ἐν ἀρούρῃ,
 |ῶ τ' δλίγοι| \έν/ χώροι ἐρίζητον περὶ |Φίσης,
 ὡς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες· οἵ δ' ὑπέρ αὐτέων
 425 δήσουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας,
 ἀσπίδας εὐκύκλους λαισῆιά τε πτερόεντα.

409 τ' ἄρ' 412 meist τέφομαρτεῖτον – πλεόνων δέ 413 ἔφασθ' 417, 419 ἐδύναντο
 420 τὰ 421 δύ' ἀνέρε 423 ἐνὶ

408 ~ 467, s.d.; X 442 #κέκλετο δ' ἀμφιπόλοισιν. **409** Vgl. Δ 234 Ἀργεῖοι, μή πώ τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς; Y 332 Αίνεια, τίς σ' ὥδε θεῶν _ ἀτέοντα κελεύει (u.ä.); ~ Σ 6 #ῷ μοι ἔγω, τί τ' ἄρ' αὗτε, ψ 264 #δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με. **410** = Y 356 (Achilleus). **411 ~ 418**; 399, s.d. **412 ~** Θ 191, Ψ 414 #ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον. Vgl. N 115 ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν#. – Oder \πλέων+/ δέ τοι bzw. *πλείων/ δέ τοι, vgl. hom.-aol. πλέες Λ 395, πλέας Β 129. Im Hexameter (F)έργον ohne Digammawirkung. **413** = Ψ 417, 446. **414 ~ 346, 359** #ῷδες γὰρ ἔβρισαν (!) Λυκίων ἀγοί (Plural statt Dual); H 343 #μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων, s.d.; E 633 #Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε. – Fünfzehnsilbig, aber wohl nicht alt. **415** = Λ 215, s.d. **416 ~ 374, 380**, X 85 (#)τείχεος ἐντός(#). **417-420** ~ Ο 406-409, 416 ff., s.d.; I 551 f. οὐδέ δύναντο | τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν. **417 f.** ~ Ο 408 f. οὐδέ ποτε Τρῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας | ρήξαμενοι κλισήσι μιγήμεναι οὐδέ νέεσσιν. **418 ~ 411.** **419 ~** Θ 33, 464 Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων#. **420** Vgl. Ο 418 οὐθ' ὁ τὸν ἄψ ὕσασθαι, ἐπεί ρ' ἐπέλασσέ γε δαίμων. **421 f.** ~ Φ 405 τὸν ρ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν _ ἔμμεναι οὐρον ἀρούρης. **421** Wie 447. **422 ~** γ 433 #ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων; Σ 551 δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες#, Ψ 114 πελέκεας (!) etc., γ 463 ὀβελούς etc.; ἐπίξυνος nur hier. – Fünfzehnsilbiger Hexameter im ion. Plural. **423 ~** Λ 705 (s.d.) δαιτρεύειν, μή τίς οἱ ἀτεμβόμενος κίοι (!) ἵσης. **424 ~** 430. Ionisch (anaphorisches αὐτός; -έων mit Synizese statt -άων). **425 f.** = E 452 f. **425 ~** Ο 708 #δήσουν ἀλλήλους αὐτοσχεδόν. **426** (Ε 453) ~ Ξ 428 #ἀσπίδας εὐκύκλους; λαισῆιον nur hier, πτερόεις in singulärer Verwendung. – Fünfzehnsilbig, aber wohl nicht alt.

- πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλεῖ χαλκῷ,
ἡμὲν δτεω στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερές ἀσπίδος αὐτῆς.
- 430 πάντη δὴ πύριγοι καὶ ἐπάλιξιες |αῖματι φωτῶν
|έρραδατ' ἀμφοτέρωθεν _ \έκ/ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
ἀλλ' οὐδ' ὡς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν,
ἀλλ' ἔχον, ὡς τε τάλαντα γυνή χερνῆτις ἀληθής,
ἢ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἰριον ἀμφὶς ἀνέλκει
ισάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἀρηται.
- 435 ὡς [μὲν] τῶν ἐπὶ |Φίσα μάχῃ| _ τέτατο πτόλεμός| τε,
πρίν γ' ὅτε [δὴ] Ζεὺς |κῦδος ὑπέρτερον |Ἐκτορι δῶ|κε
Πριαμίδῃ, δς πρῶτος \+εῖσ_αλτο/ |τεῖχος Ἀχαιῶν.
ἥσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς.
- 440 „ὅρνυσθ’, ἵππόδαμοι Τρώες, ρήγνυσθε δὲ τεῖχος
Ἀργείων καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ.“
|ώς φάτ’ ἐποτρύνων, οἱ δ’ οὔτασι |πάντες ἄκουον,
ἴθυσαν δὲ πεῖχος ἀολλέες. οἱ μὲν ἔπειτα

428 Zenodot; meist ὅτω 431 ἀπό 438 ἐσήλατο

427 ~ (s.d.) N 501, Π 761 ἕντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλεῖ χαλκῷ (zwei Kämpfer!), ähnlich N 553. – Neben νηλε(F)ēs wäre νηλε(F)ēt zu erwarten; die Formel νηλεῖ χαλκῷ# setzt, ebenso wie kontrahiertes #νηλής I 632, den ionischen Digamma Schwund voraus. 428 ~ 389; Ε 40 πρώτῳ γάρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρῳ πῆξεν, ähnlich Θ 258, Λ 447; Ο 664 ἡμὲν δτεω (!) ζώουσι καὶ ὡς κατατεθνήκασι, s.d. 429 Dichtersprachlich, ohne engere Parallelen. 430 ~ 424; Σ 538 εἶμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὕμοισι δαφοινεὸν (!) αἷματι φωτῶν. 430 f. ~ v 354 #αῖματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι. 431 Vgl. 287 f. ἀμφοτέρωσε ..., | ... _ \έκ Τρώων ἐς Ἀχαιούς#. 432 ~ Ο 617 #ἀλλ' οὐδ' ὡς δύνατο, I 351 #ἀλλ' οὐδ' ὡς δύναται; φόβον ποιεῖν nur hier. – Fünfzehnsilbig, aber mit Augment. 433-435 Gleichnis in originären Hexametern. 433 ~ Ω 27 #ἀλλ' ἔχον, ὡς; χερνῆτις und attributiv verwendetes ἀληθής nur hier. 434 σταθμός bedeutet nur hier ‘Gewicht’. 435 ~ (s.d.) I 495 ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνης# (Phoinix), Ξ 365 ἵνα νῆας ἔλη καὶ κῦδος ἄρηται#; κ 84 δοιοὺς ἔξηρατο μισθούς#; das Präsens ισάζω nur hier. 436 = Ο 413, nach einem ähnlichen Gleichnis; ~ Λ 336. 437 ~ I 488, 588, δ 180, ψ 43 #πρίν γ' ὅτε δή, vgl. v 322 u.ö. #πρίν γ' δτ(ε); Ο 644 δς ρα τόθ' |Ἐκτορι κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυάλιξε. 438 ~ 466 δτ' ἐσᾶλτο πύλας, N 679 ἀλλ' ἔχεν ἢ τὰ πρῶτα πύλας καὶ τεῖχος ἐσᾶλτο (Hektor). Wie Π 558 f. κεῖται ἀνήρ, δς πρῶτος ἐσ_ίλατο τεῖχος Ἀχαιῶν, |Σαρπηδών. 439 = N 149, ~ Θ 227, Λ 275 u.ö. – Ionischer Iteratvers (silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν). 440 ~ Δ 509 ὅρνυσθ’, ἵππόδαμοι Τρώες, _ μηδ’ (!) εἴκετε χάρμης. 440 f. ~ 257, s.d. 441 ~ 177, s.d.; Ο 597 f. Πριαμίδῃ, ἵνα νηυσὶν κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ | ἐμβάλῃ. – Als ep. Fünfzehnsilbler lesbar, aber in dieser Form wohl nicht alt. 442 ~ Υ 373 ὡς φάτ’ ἐποτρύνων, οἱ δ' ἀντίοι ἔγχε' ἀειραν; Θ 4 θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον#; hom.-ἀολ. οὔασι nur hier. 443 ~ Δ 507, Ρ 725 #ἴθυσαν δέ, Π 582, Ρ 281, 353 #ἴθυσεν (!) δέ; Ο 494 #ἀλλὰ μάχεσθ’ ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες, s.d.

κροσσάιων ἐπίβαινον ἀκαχμένα \δοῦρ' / | ἔχοντες,
 445 "Εκτωρ δ' ἄρπαξ λᾶαν φέρεν, δς ρα πυλάων
 είστηκει πρόσθε, πρυμνὸς _ παχύς, |αύτάρ ὕπερ|θε
 δξὺς \ῆν/· τὸν δ' |οῦ κε \δύω| _ ἄνδρε/ |δήμο' ἀρίστω
 \?ἀσπου|δεί γ' / ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' _ |οῦδεος \όχ|λισσαίτην*,
 οῖοι |νῦν βροτοί εἰσ'| ὃ δὲ _ \φρῆα/ |πάλλε καὶ οἴ|φος.
 450 τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
 ως δὲ [ότε] ποιμὴν |φρῆα φέρει| _ πόκον |ἄρσενος οἰλὸς
 χειρὶ [λαβὼν] ἐτέ|ρῃ, δλίγον| τέ μιν |άχθος ἐπείγει,
 ως "Εκτωρ ἵθὺς σανίδωνι _ φέρε |λᾶαν ἀφεί|ρας,
 αῖ [ρα] πύλας φεί|ρυντο πύκα| _ στιβαρ|ῶς ἀραρύν|ας,
 455 |δικλίδας \ψηλάς· δφοιοὶ δ' _ ἔχον |+ἐντὸς ὀχῆ|φες
 |μακροὶ ἐπημοιβοί, μία δὲ κλη|φίς ἐπαρή|ρει.
 στῇ δ' [μάλ'] ἐγγὺς ἴών, καὶ ἐρει|σάμενος βάλε μέσ|σας,
 |εῦ διαβάζι, [ίνα] |μή φοί ἀφαν|ρότε|ρον βέλος εἴη,
 φρῆξε δ' [ἀπ'] |άμφοτέρους| θαιρούς· _ πέσε |δὲ ληίθος εἴσω
 460 |βριθύς*, μέγα δ' |άμφι πύλαι| _ μύκον, |ούδ' ἄρ' ὀχῆ|φες

444 δούρατ' 447 ἔην – δύ' ἀνέρε 448 ρήδίως – ὀχλίσσειαν 449 μιν φέα 454 εἴ-
 ρυντο 455 f. εχον ενδ[ον] ... | μακροι ein Papyrus (2. Jh. v.Chr., s. Ed. West), sonst
 ἔντοσθεν ὀχῆες | εἶχον 459 v.l. ἐπ', mehrfach fehlend 460 βριθοσύνη

444 ~ 258 #κρόσσας, s.d.; P 412 οἵ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δούρατ' (!) ἔχοντες.
 445 ~ 453, s.d. 445 f. ~ X 35 f. ὃ δὲ προπάροιθε πυλάων | ἔστηκει (sc. Hektor).
 446 f. ~ B 218 αύτάρ ὕπερθε | φοξός ἔην κεφαλήν. 447 Wie 421; ~ 127 (s.d.), A 328
 δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω#. 447 f. ~ I 241 f. οὐκ ἀν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ'
 ἄμαξαι | ἐσθλαὶ τετράκυκλοι ἀπ' οῦδεος ὀχλίσσειαν. 448 'ohne Mühe'; ~ Δ 390 u.ö.
 #ρηϊδίως. Vgl. Θ 512 u.ö. #μὴ μὰν ἀσπουδεί γε. – Im Hexameter modernisiert. 449 =
 E 304, ~ M 383. 450 ~ N 61 u.ö. #γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά; B 319 λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε
 Κρόνου (!) παῖς ἀγκυλομήτεω (!). – Ionischer Zusatzvers. 451 ~ E 137 #δὸν φά τε ποι-
 μήν; das Simplex πόκος nur hier. 452 ~ N 243 #χειρὶ λαβὼν ἐτίναξεν; Ξ 272 #χειρὶ δὲ
 τῇ (!) ἐτέρῃ, s.d. 453 ~ 445; H 268 πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας#. 454 ~ Φ 535 σανίδας
 πυκινῶς ἀραρύίας#, I 475 θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρύίας#. – Oder \φείρυντο*, vgl.
 I 194, κ 444 νῆα ἔρυσθαι#, s. auch zu I 248, 396, K 259. 455 f. ~ 460 f.; Ω 453 f. θύρην δ'
 – ἔχε μοῦνος ἐπιβλής | εἰλάτινος, χ 128 σανίδες δ' ἔχον εῦ ἀραρύία#; M 121, 291, N 124
 μακρὸν ὀχῆα#. – εἶχον zeigt Augment im narrativen Text; nach Aussage der Parallelen
 bietet der Papyrus das Alte. 457 ~ Δ 496 u.ö. στῇ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἴών καὶ ἀκόντισε
 δουρὶ φαεινῶ; Π 736 #ῆκε δ' ἐρεισάμενος. 459 θαιρός nur hier. 460 ~ E 839 #βριθο-
 σύνη; Υ 260 μέγα δ' ἄμφι σάκος μύκε; E 749, Θ 393 #αύτόμαται δὲ πύλαι μύκον ούρανοῦ.
 Vgl. E 746 u.ö. #βριθὺ μέγα στιβαρόν. 460 f. ~ 455 f. – Im Hexameter eine augmen-
 tierte (!) Dualform, während das zweiflügige Tor sonst durchgehend im Plural be-
 schrieben ist.

\σχέθον/, σανίδες δὲ διά_τμαγεν | ἄλλυδις ἄλλη
 |λᾶος ὑπὸ | Φριπῆς. δὸς [ἄρ] ἔσ_θορε | φαίδιμος "Εκ|τωρ
 |νυκτὶ θοῇ | |Φίσος/ ὑπώ|πια· |λάμπε δὲ χαλ|κῷ
 |σμερδνῷ*, τόν ῥα |Φέστο/ περὶ _ χροῖ, |δῖοια δὲ χερ|σὶ¹
 465 δοῦρ' \έχ'/. οὐ κέν |τίς μιν \έρύ|ξειέ γ'/ |ἀντιβολή|σας
 |νόσφι θεῶν|, δτ' +εῖσαλτο/ _ πυρὶ δ' |δσσε δεδή|Φει.
 κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἐλιξάμενος καθ' ὅμιλον
 τεῖχος ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο.
 |αύτίκα δ' οī| μὲν τεῖχος \ὑπέρβαν/, |οī δὲ κατ' αὐ|τὰς
 470 ποιητὰς \έσ|χυντο*/ πύλας· Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν
 νῆας ἀνὰ γλαφυράς, ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.

461 ἐσχεθέτην 463 ἀτάλαντος 464 σμερδαλέω, τὸν ἔεστο 465 ἔχεν· οὐκ ἄν τίς μιν
 ἐρυκάκοι; Aristarch οὐ κέν, ἐρύκακεν 466 ἐσᾶλτο πύλας 469 ὑπέρβασαν 470 ἐσ-
 ἔχυντο

461 ~ Π 353 f. (Tiere) αἴ τ' ἐν ὅρεσσι | ποιμένος ἀφραδίησι διέτμαγεν; Λ 486 Τρῶες δὲ
 διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος# (s.d.). **462 f.** Vgl. Φ 18 δὸς ἔσθορε δαίμονι ἴσος# (Achilleus). **462** ~ Θ 192 #λᾶος ὑπὸ ριπῆς; N 823 δὸς ἄμείβετο φαίδιμος "Εκτωρ# (s.d.).
463 ~ Ξ 261 Νυκτὶ θοῇ; N 295 ι.ö. θοῷ ἀτάλαντος "Αρηϊ# (s.d.); ὑπώπια nur hier. – Vgl.
 40, Λ 297 ἴσος ἀέλλῃ#, Y 51 ἐρεμνῆ λαίλαπι ἴσος# (ähnlich M 375). **463 f.** ~ Λ 65 f.
 πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ | λάμφ' ὡς τε στεροπὴ πατρὸς Διός, N 191 f. ... χαλκῷ | σμερδαλέω
 κεκάλυπτ(o), sc. Hektor (s.d.). – Vgl. E 742 #δεινή τε σμερδνή τε (das Gorgonenhaupt
 auf dem Schild). **464** ~ Ψ 67 τοῖα περὶ χροῖ εἴματα ἔστο#. **465** ~ Λ 365, Y 452 ἢ θήν
 σ' ἔξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας (s.d.). **466** ~ 438 ἐσίλατο, s.d. **467 f.** ~ 49 f.,
 408 (s.d.). – Leicht restituierbar, aber wohl nicht alt. **468 f.** ~ Ν 50, 87 τεῖχος ὑπερκατ-
 ἐβησαν, s.d. **469 f.** ~ Φ 610 f. ἀλλ' ἐσσυμένως ἐσέχυντο | ἐς πόλιν. **470 f.** ~ Π 294 ff.
 τοὶ δ' ἐφόβηθεν | Τρῶες θεσπεσίω ὅμαδω· Δαναοὶ δ' ἐπέχυντο | νῆας etc. (nach Patro-
 klos' erstem Sieg).